

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 coroane.

Pe o jumătate de an 2 coroane.

Pentru România 10 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“ Iosif Marshall, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:

se primesc la **biroul administrației**, (strada Poplăcii nr. 15).

Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani

Procesele de presă.

La noi procesele de presă ale foilor și cărților nemaghiare nu mai au sfârșit. Ca să nu vorbim de cele mai vechi vom aminti numai pe cele de un an încoace.

După neîntrecutul »Răvaș« publicat în »Călimdarul Poporului« pe 1904 începând din toamna trecută s'au urzit 13 mari procese foilor și cărților românești, fiind osândiți la temniță și pedepse de bani, unii din cei mai vrednici fii ai neamului nostru

Ei, oare bine este aceasta așa? Oare prin astfel de purcedere, adeseori trasă de pěr, compatrioții nostri maghiari își câștigă simpatia poporului român? Greșit, cine crede, dar' glasul nostru se pierde în pustiu! În sfârșit vom vedea unde vom ajunge.

Amintind aceste în treacăt, reproducem după vrednica foaie »Libertatea« din Orăștie raportul despre cele mai noue două procese, despre cari am dat în nrul trecut o notiță. Il reproducem după »Libertatea«, ca să nu ni-se zică, că sîntem părtinitori, fiind și redactorul foaiei noastre unul dintre osândiți. Noi din partea noastră numai atâta adăugăm, că în fața juriului unguresc onoarea neamului și a limbei românești a fost susținută cu vrednicie, atât din partea acusaților, cât și apărătorului.

Eată raportul »Libertății«:

Mercuri în 11 Noembrie n. s'au pertractat la curtea cu jurați din Cluj două procese de presă, ambele contra ziarelor românești.

a) Procesul »Tribunei«.

Primul a fost procesul de preamărire, al dlui Silv. Moldovan fost redactor la »Tribuna«, pornit contra d-sale pentru reproducerea unei moțiuni de protestare adusă din partea universităților din București, sala Dacia, și apărută în »Conservatorul«.

La 8¼ se constituie curtea și tribunalul. Președinte: Baron Szentkereszti. Procuror: Dr. Jenei. Apărător Dr. V. Moldovan, adv. în Turda, și acusat Silvestru Moldovan.

Dintre jurații prezenți, procurorul a excepționat așa zicând aproape toată inteligența, — rămânând astfel numai oameni puțini cunoscători de legi.

Deși procurorul a forțat tot lucrul s'a purtat totuși destul de calm.

Vorbirea de apărare a impus. Iniși străinii gratulau tinărului avocat român, care cu multă forță de oratorie și calmitate a combătut cauza, — dovedindu-se pe deplin, că dl Dr. Moldovan e un bun avocat și cu frumos viitor.

Acusatul a fost osândit la 500 cor. pedeapsă în ban sau 50 zile temniță ordinară

Caracteristic e, că numai cu vre-o câteva zile mai înainte într'un cas chiar de acest soi, acusatul maghiar fusese achitat de aceeași curte cu jurați!

Măsurarea aceasta a dreptății cu două măsuri, a jignit pe cei-ce știau cazul.

Acusatorul s'a purtat resignat și a vorbit numai românește la întrebările ce i-s'au pus.

Apărătorul a dat recurs de nulitate.

b) Procesul »Libertății«.

Era pe la ½11 ore, când s'a început pertractarea procesului dlui Iulius V. Ioanovici, redactorul nostru responsabil, pentru articolul »Sus inimile« apărut în nrul 19 din a. c.

Președintele același. Procuror: Bigner Béla Apărător: Dr. Valer Moldovan, adv. în Turda, care înlocuia pe dl Dr. Vlad. Jurații aceeași.

Procurorul, transferat aci dela Deva, a pășit pentru prima dată în fața publicului, dar' s'a arătat ca un om pățimaș, chiar grobian. Pe lângă crimele de agitație și preamărire, și-a completat cauza cu un al 3-lea punct: cu lauda faptelor comise de persoane osândite, — pentru care lucru deasemenea cerea pedeapsă.

După vorbirea lui vehementă și adesea ofensătoare — a rămas rușinat prin vorbirea calmă, liniștită clasică chiar, a apărătorului român, vorbire pe care o vom repropune în un număr viitor.

Acusatul de-asemena a avut ținuta serioasă. A vorbit românește, scurt dar' precis la înțeles și bine.

S'au retras apoi jurații și după o consfătuire de câteva minute răspund la următoarele puncte de întrebări ce le puse procurorul.

1. Vinovat e acusatul de agitație?
2. Vinovat e acusatul de lauda faptelor comise de persoane osândite și,
3. Vinovat e acusatul de preamărire a unor persoane osândite?

La toate 3 întrebările jurații răspund cu majoritate de voturi: »da«!

FOIȚA.

Țiganul sfânt.

Un Țigan, pe cum se spune,
Și precum Țiganii sînt,
Într'o zi, ce gust îi vine:
Că și el s'ar face sfânt.

»Fă-te sfânt! Dar' cum te-ai face?
Hei bătute-te-ar crucea drace!..
N'ar fi lucru — așa de mare
De-ai avea vre-o luminare,
Luminarea s'o ai numai
Și'ncolo, doar' ce să fie?
Luminarea se-ți aprinză
În biserica și ție!
Și ești sfânt cum sînt toți sfinții
Și tot sfânt să fi, să taci,
Și ți-aduce lumea toată
Și colivă și colaci!

»Vai sērmanii tata, mama,
Și bunicul unde sînt
Ca să văză că din'trinșii
S'a iscat și unul sfânt«.

Cam așa zicînd Țiganul
Vinde în grabă ce mai are
Și parale n'truchipează
Ca să-și ia o luminare.
Ear' apoi cu luminarea
La biserică alergînd
Și pe dascăl întîlnindu-l
»Îi vorbește mai plîngînd:
Uit-te tata și bunicul
Până intrat au în mormînt
Au poftit ca 'n lumea asta
Să mă aleg și eu un sfînt
Și de-aceea făți pomană
Pentru sfînta leturghie
Ia și astă luminare
»Și aprinde-mi-o și mie.«

Dascălul la el privește
Nu știu 'n gîndu-i ce gîndește

Și 'ntr'o strană așezându-l
Lîngă-un vechiu iconostas
Luminarea-i aprinzînd'o
I-o lipesc chiar de nas.
— Șezi frumos, îi zice dînsul;
»Stăi în strană nemișcat
Toată lumea să socolă
»Că ești sfînt adevărat.
Apoi dascălul se duce
Unde și-are el de dus:
Bă, cadelnița s'o facă
Ba la clopote pe sus.
Iar Țiganu acuma vesel
Nemișcat în strană șede,
Și privindu și lumînarea
Sfînt întreg curat se crede.
Sfînt se crede cu de a dînsul
Și se roagă pe tăcute
Lumea cum se i-se 'nchine,
Oameni mîna se-i sărute.
Lumea, însă, cum e lumea —
Că doar' alta n'ai de zis,
Ori nu-l vîd și nu-i duc grija,
Ori de-l vîd bufnesc de ris.

Pe la orele 1½, după amiază se aduce sentința, în rostul căreia redactorul nostru dl Ioanovici, a fost osândit la 5 luni temniță ordinară, pentru toate 3 »crimele«, la suportarea speselor de proces de câteva sute, și publicarea sentinței în »Libertatea«.

S'a însinuat recurs de nulitate!

Public a fost foarte numeros; un buchet frumos de dame, iar' printe d-ni: Dr. Tincu, Dr. Vaida Voevod, Dr. Poruțiu, Dr. Cassiu Maniu, și Dr. Dăian.

Tinerimea universitară mai ales completa restul. Băncile erau pline.

Din presa română a fost reprezentată: »Foaia Poporului« și »Libertatea«, iar pe cea maghiară din Cluj o reprezentau vre-o doi perciunați.

Așa s'a terminat procesul Nr. 2 al »Libertății«!

Sus inimile.

De-ale soldaților. Am amintit, că guvernul a crezut, că se va vota în curând proiectul de recruți și ministrul de honvezi Nyiri a și luat măsurile de lipsă pentru apropiata asanare. Acum însă se vede, că lucrul merge greu înainte și se afirmă, că ministrul a hotărât, că dacă nu va fi votat proiectul de recruți până la sfârșitul lui Decembrie, vor fi chemați la exerciții de arme rezerviștii de prima clasă și trei clase ale rezervei de întregire.

Amânarea dietei Bucovinei. Cu ziua de 10 Noembrie n. c. dietă provincială a Bucovinei a fost amânată, despre ce mareșalul țării a înștiințat pe toți deputații.

Ordin de răz. Regele Carol al României a adresat armatei un înalt ordin de răz, în care mulțumește tuturor pentru zălugul pus în îndeplinirea ordinelor și directivilor, cuprinse în ordinul din 10 Maiu 1902.

Regele își descopere mai departe dorințele în privința înaintării armatei. El dorește ca soldatul român, pe lângă instrucțiile militare, să își desvoalte caracterul, dreapta judecată și simțul de datorință. Oprește bătaia în armată, zicând, că cel ce numai cu bătaia vrea să ajungă la ceva, nu e vrednic de rangul de oficer sau suboficer și alte multe sfaturi și povețe.

Intreg ordinul de răz este de cuprins foarte prețios, se vede, că e alcătuit de un mare și generos rege!

Tunurile cele noue de care iară are lipsă armata noastră după cum scrie »Fremdenblatt«, s'au pus în lucrare. Tevile nouelor tunuri vor fi făcute din bronz bătut. Este lipsă preste tot de 3000 de tunuri, cari se vor găta în 3—4 ani și așa se vor și plăti pe rând. Prima rată va fi 38 milioane de cor Plătește, biet popor, până te spetești

De-ale „Călimdarului Poporului“ și încă ceva.

Era mirare, ca frații noștri dela Arad, adevăca cei dela redacția ziarului »Tribuna Poporului« să nu pismuiescă și să nu dușmănească »Călimdarul Poporului«, pe 1904. Ei, cari — durere — sânt meșteri în a calomnia și înegri tot ce nu li-se închină lor, fie și cel mai verde lucru românesc, și cari își urmăresc singuri scopurile lor egoiste, atacat-au de mai multe-ori foaia noastră, ear' acum în nrul din Dumineca trecută, au tăbărit cu mânie asupra »Călimdarului Poporului«, cercând să-l înegrească și scriind despre el lucruri, pe cari ei însiși știu, că sânt minciuni și că nu sânt așa, cum le scriu.

Ei, dar' fie și minciună, numai se poată strica! Așa își gândesc dinșii, dar' fac socoteală slabă, căci vorba — sau mai bine zis — minciuna lor nu prinde. Dovadă, că »Călimdarul Poporului« are și acum, ca și în alți ani o trecere foarte mare. Semn că oamenii noștri ved, că e scris anume pentru trebuințele lor și cu simț curat și sincer românesc!

Dar' tocmai pentru-că are trecere mare, rugăm pe toți aceia, cari vreau să-l aibă, să grăbească a'și-l comanda ca să nu pățească ca mulți alții în anii trecuți, cari voiau să cumpere »Călimdarul«, dar' nu mai erau esemplare de vândut.

»Călimdarul Poporului« pe 1904 este cel mai bun mai frumos și mai ieftin dintre călimdarele noastre și cu mult mai mare și mai bogat, ca cele din anii trecuți. »Călimdarul Pop.« e întreprindere românească; din el respiră un aer cald și verde românesc și totuși »frați« de-ai noștri vin a-l ponegri!

Ne-am întrebat, ce se fie cauza? Am zis: răutatea, pisma — cunosc-

tele însușiri ale fraților din Arad. Dar' am aflat și cauza mai de aproape. Eată-o:

Frații noștri dela »Tribuna Poporului« în fața Românilor se bat în piept, că sânt Români mari, ear' față de Unguri se arată »patriotici«, slugi plecate și lingușitoare, vechând după interesele lor egoiste. Dar' ceea-ce au făcut acum, n'a făcut nici-când, nici o foaie românească, un păcat național: ca să se lingușească noului prim-ministru Tisza au scos din »Tribuna Poporului« în ediție separată un număr în limba ungurească.

Eată ce scrie în privința aceasta ziarul șovinist și fruntaș maghiar din Budapesta, »Magyarország«, în numărul 272, de Vineri, 13 Nov. n. c. pag. 8 col. 1.:

»Hazafias román hang. Az aradi »Tribuna Poporului« külön kiadásban jelent meg magyarul s nyilt levél alakjában foglalkozik a mai politikai helyzettel. A nyilt levelet Tisza Istvánhoz intézi. Kellemes feltűnést kelthet ez a nyilt levél, mert hangja hazafias, intencioi jók...«

Pe românește:

Voce românească patriotică. »Tribuna Poporului« din Arad a apărut ungurește în ediție separată și în formă de scrisoare deschisă, se ocupă cu situația politică de azi. Scrisoarea e adresată lui Tisza István. Scrisoarea aceasta deschisă poate să producă senzație plăcută, de oare-ce tenorul ei e patriotic, intențiile bune...

Adevăca o foaie »națională« românească, de dragul lui Tisza István apare ungurește... De câte-ori »marii Români« dela »Trib. Pop.« fac astfel de șmecherii păcătoase, dau în dreapta și în stânga, ca publicul să nu le observe păcătoșenia. Astfel e și cu atacul »Călimdarului« nostru.

Noi însă lăsăm să judece publicul nepreocupat, ce pond se poate pune pe vorbele și zisele acestor oameni, mai cu seamă în chestii de românism!...

DIN LUME.

Din Italia.

În Italia și în alte părți a produs mare senzație sinuciderea ministrului de finanțe Rossano. Știm, că în Italia de curând a fost crasă ministerială și Giolitti a format noul minister, în care Rossano a fost numit la finanțe. El însă a fost atacat aspru din mai multe părți, cu deosebire de socialiști, împunându-i-se corupție și mituiri. Afară de aceasta avea mare necaz și în familie, cu fii săi stricați. Aceste l-au făcut să se sinucidă. Rossano a fost avocat vestit și bun orator. Se vorbea că în urma acestei întâmplări ministerul Giolitti va abdice, dar' aceasta nu va urma.

Afacerea Macedoniei.

Am amintit, că la nota puterilor pentru a se introduce reformele de lipsă în Macedonia, ocărnuirea turcească a răspuns în doi peri. Trimișii din Constantinopol ai Rusiei și Austro Ungariei au cerut acum de nou un răspuns hotărât, dar' Poarta până acum nu l-au dat.

Foile turcești împărtășesc din isvor oficios, că în decursul tulburărilor din urmă au ars în Macedonia: în ținutul Ochridei 1421 de case, în ținutul Castoriei 1322, în Piuleci 364. Toate aceste, așa zic foile, se zidesc de nou, pe cheltuiala Turciei.

Lumea mâna să-i sărute
La cel sfânt de loc nu vine;
Ear' pe nasu-i lumina
Arde sdravên, arde bine,
Arde așa de bine
Că puțin a mai rămas:
De vr'un deget mult de două
Ca s'ajungă pân' la nas
Ce se facă deci Țiganul,
Chip nu este de mișcat:
Dascălul i-a zis să stee
Ca un sfânt adevărat.
Stă el b'etul ce se facă?
Dar' de stă el ce folos?
Luminarea se scoboară
Tot arzând spre nas în jos,
El se uită drept la dînsa
Cum scoboară n'cet spre nas
Și cu n'cet începe a zice:
Ard! — șoptit și fără glas.
Mai apoi simțind și focul
Cald ș aprins din luminare
Și simțind la nas ferbinte
Strigă ard, ceva mai tare
Strigă ard, apoi într'una,

Ard striga pe cât putea
Ca vr'un dascăl să-l auză
Și să-l scape de belea.
Ear' vechând că nu mai vine
Nici cel dascăl nici ori-cine,
Hai din strană sare-odată
Dă cu mâna n luminare
Și-aruncând'o de pe nas.
Zice acum cu mare glas:
»Fiți ai dracului de dascăli
Și ndrăciți de dascăloi,
Că vă bateți joc cu toții
De băeți sfinții cei mai noi!«

T. D. Speranță.

GLUMĂ

Optimist și pesimist.

Optimistul trece prin tină, se împedecă și cade cât e de lung; sculându-se el exclamă:

— Era să cad!

Pesimistul, asemenea se împedecă, dar' nu cade, însă exclamă:

— Am căzut!

Zilele aceste a sosit în Sofia Borih Sarafov, vestitul cap al Bulgarilor răsculați. În Sofia a fost primit cu muzică și cu mare în-sufletire. El în Macedonia a organizat și condus bandele, dar' cu iarna încetând răs-coala, Sarafov s'a întors acasă.

Serbia și Bulgaria.

La inițiativa regelui din Serbia, a cărui tradiție familiară este alianța și unirea Slavilor de mează-zi, s'a făcut o apropiere între Serbia și Bulgaria. E vorba să se încheie o alianță între cele două state, cu uniune personală. Spre acest scop s'au format în ambele țări comitete și s'a pornit și o foaie cu titlul »Alianța« scrisă în limba bulgară și sârbă și care lucră pentru alianță.

Panama și Columbia.

Foaia »Newyork Herald« scrie, că Columbia, dela care s'a rupt noul stat american, Panama, e hotărâtă a sugruma răscoala și a rencopia la sine noul stat.

Să crede, că statele unite vor recunoaște neatîrnarea noului stat.

Din Bulgaria.

Duminecă în 15 c. a fost deschisă Sobrania bulgară, cu o vorbire de tron a principelui Ferdinand. În vorbire se zice între altele, că datorința principelui e a întreba poporul despre direcția, ce are să o urmeze Bulgaria față de întâmplările din Macedonia, apoi spune, că guvernul în decursul verii a fost silit să facă cheltuieli neprevăzute pentru armată și vestește mai multe proiecte de legi.

Știri mărunte.

Englezii sunt gata a face o expediție militară din India în Tibet, din cauză, că Tibetul n'a împlinit unele făgăduieli. Rușii nu privesc cu ochi buni aceasta expediție.

Chinezii, se vede, vor pași hotărât împotriva Rușilor în Mangiuria. Guvernatorul Iuansikkai și gener. Ma au declarat guvernului, că sunt gata a intra în Mangiuria cu 45 mii de soldați.

S'a lătit vestea, ca ministrul de externe rusesc, contele Lamsdorff va abdice din postul său. Acum se anunță, că știrea nu-i adevărată.

Afaceri învățătorești.

I.

— **Adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor gr. cat. din arhidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș.** —

Aceasta reuniune și-a ținut obișnuita adunare generală anuală în 8 și 9 Nov. a. c.

Serviciul divin.

La orele 8 dimineața toți membrii au luat parte la serviciul divin în catedrala metropolitană, la care serviciu a cântat bine organizatul cor al pedagogilor. O datină frumoasă aceasta de-a începe cu ajutorul lui Dumnezeu toate lucrările noastre; se vadă poporul ca conducătorii lui cred în evanghelie și biserică, nu se deslipesc de ele precum face poporul în multe locuri, unde ascultă de Iidani și oameni fără frica lui Dumnezeu.

Sedința I.

S'a început la orele 10 a. m. când încăruntitul dascăl, președintele George Muntean deschide adunarea prin o vorbire frumoasă, în care însufletește la lucrare pe învățători mai ales acum când profeți mincinoși se ivesc și duc pe popor pe povârniș. Totodată aduce la cunoștință, că reuniunea a pierdut în decursul anului trecut șapte membri și anume: Dumitru Bulicrea, Em. Mocean, Teodor Ban, Vas. Adam, Mariți Moldovan, Ilariu Popescu și Ioan Goga. Adunarea prin sculare își arată reverința față de morți. După deschiderea adunării dl Iuliu Bardossy, inspector reg. în pens. bineventeză în numele înv-

țătorilor pe Escelenția Sa metropolit Mihályi, care e de față și-i mulțamește pentru spriginul moral și material ce și-l-a arătat și de astă-dată față de reuniune. Urmează un »să trăiască« din pieptul mulțimei.

După constatarea membrilor prezenți urmează citirea raportului comitetului central despre activitatea reuniunii în anul expirat.

Din aceasta s'a văzut, că unele din despărțeminte lucră neconținut pentru prosperarea reuniunii, bunăstarea poporului etc.

Urmează apoi raportul cassarului, din care se vede, că reuniunea are o avere de 6269 cor. 03 bani.

După acestea vine raportul bibliotecarului și al comitetului redacțional al organului »Foaia școlastică«.

Să aleg unele comisiuni pentru esaminarea raportului general, a rațiunii etc. și pentru esaminarea raportului comitetului redacțional.

Tot în aceasta ședință s'a spus, că reuniunea are 648 de membri între cari 29 sunt fondatori.

Fiind timpul înaintat ședința se încheie. Escelenția Sa ținând apoi o cuvântare către învățători, lăudându-i pentru lucrările lor ca luminători ai poporului.

La aceasta ședință a luat parte mult public.

Banchetul.

La ora 1 și jum. s'a ținut banchetul în hotelul »Univers«, luând parte toți învățătorii, profesorii dela preparandie și școala de aplicație, câțiva prof. gimnasiali și dl Iuliu Bardossy

S'au ținut și toaste pentru Escel. Sa ca patron al reuniunii, președinte, corpul profesoral, Bardossy etc.

La cinci ore p. m. am luat parte la serata bine succesă a pedagogilor despre care vom vorbi la alt loc.

(Va urma).

Dela Români din America.

Pentru azi avem mai multe știri dela Români din America, despre societățile lor, despre o nouă foaie, cum și alte întâmplări.

Societăți.

»Gazeta Tr.« din Brașov scrie, că săptămâna trecută a primit din America o broșurică, cuprinzând statutele societății »Unirea« din Ionngstown.

»Din aceste statute vedem — scrie Gaz.« — că societatea »Unirea« s'a înființat cu scop de-a da membrilor în cas de boală câte 3 dolari pe săptămână și trimiterea doctorului la casă, ear' în cas de moarte să acordă suma de 35 dolari pentru înmormântare.

Președintele onorific al comitetului este: Ovid de Fogarasy, președinte: Nicolae Rociu, v.-președ.; Nic. Popa, secretar; Ioan Țețu, cassar; I. Baboș; controlori; Iohn Nase, G. Paraschivescu, și Vas Muntean.

Din scrisoarea secretarului Țețu, de loc din Țeara-Oltului, se vede că în orașul Ionngstown sunt peste 1200 de Români, astfel, că a fost de mare lipsă întemeierea societății »Unirea«, care vrea acum să-și adune acum și o bibliotecă.

Români din Vlădeni, aflători în Sylvania-Ohio, asemenea și-au înființat o însoțire, având de president pe George Potcoavă, și de secretar pe George Tănase.

Nouă foaie.

Un grup de Români din Cleveland au hotărât întemeierea unei foi românești, cu nume »Tribuna«.

Eată scrisoarea, ce am primit-o în privința aceasta:

Mult stimată d-le redactor!

După-cum veți afla, eată noi un grup de Români am lucrat întru atâta, încât astăzi vrem a eda o foaie românească aici pe pământul străin, drept aceea vă rugăm cu toată stima a ne trimite un exemplar din prețuita-vă foaie dacă se poate pe lângă un preț moderat, sau eventual în schimb.

Credem deci că rugarea noastră o veți împlini cu atât mai virtos, că vom ave acum la început mari greutăți, de oare-ce suntem într'o țeară cu totul străină.

Așteptăm cu drag răspunsul d-voastră.

Redacția ziarului

»Tribuna«.

adresa

»Tribuna«

Nord-America

Cleveland-O.

Amer. Trust Building 506

O nenorocire.

Despre nenorocirea unui necunoscut în America ni-se scriu următoarele:

Garfield-Oh. 1 Nov. 1903.

În 26 Octomvrie a. c. fiind noi 10 inși Români ca lucrători la drumul ferat care duce dela Zellelă către Alliance, și nefiind noi despărtați de orașelul Garfield, ne ocupam cu lucrul. La 2 ore după amiază, au trecut pe lângă noi doi oameni călători, cari călătoreau către orașelul sus numit. Aci în apropierea noastră ca de 100 de pași era un foc lângă un canal, făcut canalul în forma unui horn, pezișu băgat în pământ ca de 4 metri de afund și în canal sau și lângă canal pe pământ era foc.

Cei doi călători sau abătut la foc, se se încălzească, fiind într'aceea zi frig și vânt. În scurt timp, sau dus la acela foc un băiat al superiorului nostru și s'a întors în curând strigând că arde în canal un om, și într'aceea am alergat cu toții spre a-l scoate din foc, însă nu l-am putut, fiind afund în canal, așa au alergat degrabă 6 oameni de ai noștri, cu careta în orașelul Garfield, și într'o jumătate de oră au fost întorși, cu un Politian (Polityman) care sau slobozit cu o sfoară în canal și l'am tras afară. În vremea până ce au venit politianul și s'au ars capul și mâinile nenorocitului călător. Cadavrul acestuia l'am adus în Garfield Oh dar' n'a fost nici una cercetare criminală despre aceasta întâmplare.

Sau zis, că din beție s'a primejduit. Dar' consoțul lui nu s'a mai văzut nici îndreapta nici la stânga. Documente sau bani nu s'au găsit la sus numitul primejduit, și nu se știe cine a fost, sau ce fel de națiune este. Într'a 2 zi a fost îngropat într'un orașel numit Damascus, fiindcă acolo este cimiterul.

De aceea rog pe onorabila redacțiune a »Foi poporului« să binevoiască a publica aceasta întâmplare înfiorătoare ca frați noștri Români, cari călătoresc pe drumurile Americii, sau ori unde, să se păzească de beutura spirituoasă și de soți răi și necunoscuți.

Am fost de față la aceasta întâmplare Petru Tellea, Ioan Gravu George Telea Constantio Neamțu, toți din Noul rom., (comit. Făgărașului) Alexandru Banciu, din Găinari, Stefan Ferezan, din Sighișoara, Florea Culeu și Nicolae Urdea din Saieș, din (comit. Sighișoara Ioan Bozea și Dumitru Boszea, din Viștea-inf., (din com. Făgărașului).

SCRISORI.

Sfințire de școală.

Poșaga sup., 12 Nov. 1903.

Preotul conștii de chiemarea sa, activul și neobositul domn Emil I. Marcu, preot în Silvașul-maghiar, ne mai putând suferi vechiul edificiu școlar, prin înțeleapta sa conducere, cu sfaturile sale adevărat părintești, dobândind ajutorul material al bravului seu popor în vara anului acestuia a reușit a aduce în deplinire ridicarea unui nou edificiu școlar; — care arătat prin împărțirea și forma sa internă, cât și cea esternă, nu numai corespunde planurilor ministeriale, ci poate sta alături de școlile din tractul protopopesc al Indolului, fără chiar și cu cele din archidieceasa întregă.

Acest edificiu cu atât mai tare laudă pe tinărul conducător și bravul seu popor, cu cât e săvârșit în parochia cea mai modestă cari abia numără 45—50 familii. Onoratul domn preot bine știind, că nimic nu e posibil nimic fără ajutorul lui D-zeu și că în aceea școală au elevii a se împărțși și din instrucțiunea religioasă morală ca primul obiect; așa că se nu lipsească ajutorul d-zeesc și ca acelui institut cultural să-i imprime caracterul religios moral, s'a pregetat a se cugeta și despre sfințirea lui. Pentru îndeplinirea acestui act pe ziua de 1 Noemvrie a. c. preoțimea tractuală a fost invitată prin circular la sinodul de toamnă, asemenea și învățătorii aparținători despărțământului Indolului la ședința ordinară de toamnă, eară publicul laic prin invitațiuni îndatorate. După terminarea serviciului divin on. d-ni preoți în ornate bisericesti dela biserică au mers la școală, unde cu ceremoniile religioase îndatinate, au sfințit edificiul. După finirea sfințirii școlii au făcut sf. feștanie la casa parochială, intrând în curte la casa parochială ne a cuprins mirarea vâzând toate superedificatele nouă, curtea pardosită cu peatră, grașduri, culină, casă toate în rinduială, în mijlocul curții fântână cu smęc de cari nu se mai află în alte parochii, toate acestea lucruri sânt a se atribui hărniciei dlui părinte Marcu, care se poate număra între cei mai activi preoți din tractul Indolului.

După săvârșirea acestui act urmă prânzul la casa parochială pentru on. d-ni preoți, eară la școală pentru d-nii învățători. După ridicarea mesei urmă petrecerea cu dans, care a ținut până în zori de ziua. În zori de ziua publicul se împărștia mulțumită urând că întru mulți ani să trăească bravul preot Emil I. Marcu.

Ioan Oltean,

învățător și președintele
reuniunii din desp. Indolului.

Scrisoare din Seliște.

Seliște, 2 Noemvrie 1903.

— Sfințire de odăjdii bisericesti. Noul edificiu școlar.
Dărnicia poporului. —

Multe lucruri bune și folositoare săvârșite în comuna noastră, demne de-a fi urmate și de alte comune fruntașe de-ale noastre, s'au dat publicității rapoarte. În lungul lanț al acestora, eată mai înșir și eu vre-o câteva nouă verigi:

Azi, Duminecă în 2 Noemvrie, am fost plăcut surprinși toți locuitorii comunei noastre,

cari cercetam regulat biserică »mare«. În fața altarului erau așezate mai multe nouă odăjdii bisericesti, menite a fi sfințite. Erau anume patru rînduri de haine preoțești, toate din stoffe de mătășă, cusute și împodobite cu fir de aur, fiecare rînd cu preț de peste 200 cor.; 2 prapori, unul roșu și unul albastru, de asemenea din mătășă și de toată frumseța; un baldachir de o podoabă fermecătoare; o icoană înaltă de vre-o 2 metri, încadrată în late și luxos gravate rame aurite, înfățișând pe patronul școlii din loc: »Constantin și Elena«, ținând sfânta cruce. Aceasta maiestoașă icoană a cărei pictură e de toată gingășia, e menită a împodobi noua sală festivă a școlii. Afară de acestea a mai fost adus la sfințire noul steag al școlii.

Sfințirea acestor prețioase odăjdii bisericesti școlare, al căror preț se urcă peste două mii de coroane, a fost săvârșită în chip sărbătoreț de cătră dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia, însoțit de domni preoți locali Ioan Popa și Iacob Stefla, asistând afară de numerosul public, corpul învățătoresc și tinerimea școlară în corpore. Dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia a folosit și acest privilegiu drept mijloc de educare, rostind o predică frumoasă și plină de învățături.

Ne-am depărtat cu toții din biserică mai bogăți în învățături creștine și cu inima desfătăată în mângăiere sufletească.

De altfel ziua aceasta a fost prima în zilele de sărbătoare ce o să le prăznuim. Anume în ziua de Sâmbătă (Archangelii Mihail și Gavriil) e aleasă pentru sfințirea noului edificiu școlar. În jurul acestei sfințiri s'au pus sărbări (festivități), cari îi dau întreg actului acestuia o înfătoșare de o sărbătoare, ce are să rămână de pomenire. Aud, că la invitarea specială a comitetului parochial actul acesta va fi săvârșit de chiar Escelenția Sa Archiepiscop și Metropolit Ioan Metianu.

Nu-i vorba și merită aceasta distincție atât credincioșii acestei comune, cât și edificiul însuși. E un palat acest edificiu. Las' că a și costat la vre-o 70 de mii de cor.

Miile de cetitori ai acestui prețuit ziar știu că sânt curioși să știe că cum a ajuns comuna noastră bisericască la un așa mareț palat. Eată cum! Comuna bisericască avea edificiul vechiu școlar, constătător din nouă sale de învățământ și o sală festivă. Acest edificiu, care ar face cinste ori-cărui oraș, era întocmit de așa fel, încât zeci de ani nimenea nu i-a găsit nici o sminteală, din contră era laudat.

Inspectorii regești școlari din anii din urmă, acest soi de oameni, cari paiul îl ved în ochii altora, dar' bârna din ochii lor ba, au pus ochi rēi pe Seliște, »Mecca românismul«, după zisa foilor maghiare. Dornici de a-și câștiga »merite patriotice« s'au pus drept țintă înființarea unei școlii de stat aici spre a avea astfel cu o »sentinelă credincioasă« mai mult. Zis și făcut! Dar' pentru-ca aceasta școală să aibă trecere, trebuia școală română în un chip ori în altul dacă nu chiar nimicită deodată, cel puțin sguduită din temelie ei! Învățătorilor sminteala nu le găsi, căci acești sânt oameni conștii de chemarea lor și sânt fiecare la postul său. Au apucat deci pe alt »teren«. Mai acum patru ani, când s'a înființat al nouălea post de învățător să trezește comitetul parochial cu un act prin care este încunoștiat că edificiul școlar e declarat de necorespunzător, de oare-ce în 2 sale de învățământ să intră direct din curtea școlii.

În anul următor aceasta să repetează, acum însă în formă de admoniere din partea ministrului de culte. »Măi că tare-'s minunați domnii acestea«, ziceau oamenii nostri. »Multă lume și împărăție umblăm noi, dar' școală ca a noastră puține vedem. Ce o mai fi și aceasta«.

Nam trebuit să așteptăm mult și am înțeles rostul acestor esceptări și admonieri. Într'o zi ne trezim că se bate prin sat doba ca de foc. »Cine are casă de închiriat pen-școala de stat ce să deschide la toamnă, să o înștiințeze la primărie«, glăsuește tērgarul satului, care de necăjit ce era, sta să spargă doba. »O facu-'mi sfântă cruce — zice un bētrân — ce zile rele am ajuns, feciorii ni-'i strînge la cătane cu — doba, darea cu — doba, căsătorile fiilor nostri ni le vestesc cu — doba, acum cât și copilașii vrea să ni-'i ducă la școală cu — doba«.

Poporul nostru a vâzut că cu admonierile dlor dela putere nu mai este de glumit și într'un glas și cu însuflețire ne mai pomenită au hotărît că lângă vechiul edificiu zidesc unul nou, care nu numai să corăspundă tuturor legilor, dar' să fie un adevărat palat, ca și prin aceasta să arete tuturora dragostea ce o nutresc față de școala strămoșească, de școala românească.

Spesele zidirei noului edificiu s'au acoperit parte din fondul de binefacere al »Cassei de păstrare«. Anume fruntașii comunei noastre au prevăzut că vor urma timpuri grele, de aceea au hotărît că an de an din venitul »Cassei de păstrare« 45% să se ia pentru un fond menit anume pentru binefaceri, din acest fond s'a acoperit jumătate din spese. Ceealaltă să acopere din dărnicia benevolă a credincioșilor. La un simplu apel ce s'a adresat cătră toți Seliștenii, s'a adunat peste 10 mii de coroane și se vor aduna încă alte mii fiindcă Seliștenii știu aprecia după merit foloasele școlii și în special ale școlii române.

Drept pildă despre dăruiri amintesc d. e. că colonia de Selișteni, așezată în Rîmnicul-Vâlcea, a contribuit la colecta deschisă cu 1500 cor. Familia dlui Ghițoiu cu 900 cor. etc. Și nu e mic numărul acelor, cari la deschiderea colectei au subscris o sumă, ear' azi vin și plătesc îndoit d. e. în loc de 100 cor. 200, zicând »imi place ce lucru ați făcut, de aceea cu drag mai jertfesc și eu«.

Odăjdii bisericesti școlare amintite la începutul acestei scrisori, comitetul parochial a decis ca să fie procurate cu bani din fondurile proprii. Fruntașul țeran Ioan Răcuciu sen a plătit el prețul de 300 cor. al icoanei cu patronul școlii și a mai promis și pentru prapore 100 cor. O haină preoțească în preț de 198 cor. a plătit-o țerana Ana Ioan Goșa, ear' în urma predicii dl protopresbiter Dr. Ioan Stroia, rostită cu ocaziunea sfințirii acestor odăjdii s'a pornit o vie mișcare în sinul poporului, domni și țerani, ca întreg prețul lor să fie scos din daruri benevole.

Începutul s'a făcut! Sficios se apropie de dl protopop câte un țeran sau țerancă și în ton evlavios spune: »dau și eu pentru școală atât și pentru haine atât. Dela noi mai puțin, dela D-zeu mai mult«.

Am scris acestea fapte spre a servi tuturor Românilor drept pildă de urmat.

Un seliștean.

PARTEA ECONOMICĂ.

Vaca cu lapte.

Vaca nu se ține în economie atât pentru scopul acela, de a se prinde la jug și a lucra cu ea, ci mai cu seamă pentru laptele ei. De aceea se și zice la noi pe cele mai multe locuri, că «vaca cu lapte e stîlpul casei economului». Așa stînd lucrul este prea firesc, că fiecare econom, trebuie să nîsuească într'acolo, ca stîlpul casei sale să fie cât mai gros și mai puternic, ca aceea să nu se poată dărîma pe vreme de vijelie. Ear' ca aceasta să nu se poată întembla, atîrnă în cele mai multe casuri dela iscusința economului și anume: că cum știe el să-și aleagă vacile bune de lapte.

O vacă bună de lapte e aceea, care are capul în proporțiune cu trupul, adică nici prea mare, nici prea mic. O vacă cu cap mare ca de taur, nu e bună de lapte. Mai bine să aibă capul mai mic, decât mai mare. Pielea unei vaci bune de lapte e moale, pe când una cu pielea mai tare și vîrtoasă, ne arată că nu e bună de lapte. Ugerul dela o vacă bună de lapte trebuie să fie mare și să steie umflat, când e plin cu lapte, ear' ear' după-ce se mulge, trebuie să fie moale și să steie sbîrcit. Ugerul cîrnos, care și când e gol și când e plin stă tot umflat, arată că vaca nu e bună de lapte.

O vacă cu ugerul mic, sau care are ugerul ascuțit, ca al caprelor, sau care are ugerul pîros, mai departe, care are câte o țîță două astupate, sau care are chiar noduri cîrnoase în uger, de asemenea nu e bună de lapte.

Taurul are o înriurîță foarte însemnată asupra vacilor cu lapte. E lucru constatat, că un taur, care s'a tras și el dela o vacă bună de lapte poate se îmbunătățească într'un mod vedit și vițeei acelor vaci, cari au fost rele de lapte, pe când unul, care s'a tras dela o vacă rea de lapte, poate să strice și vițeei vacilor, cari au fost bune de lapte.

Taurul acela, care are un cap prea mare, ear' pielea lui e tare și vîrtoasă, nu va produce nici odată următori buni de lapte. De aceea e tare cu scop, ca la cumpărarea unui taur să știricim de mai înainte, că dela ce fel de vacă se trage, pentru-că după-cum am văzut nu e tot una a ave un taur cu însușiri bune sau cu de cele rele, de oare-ce pe acelea le moștenesc apoi de regulă și următorii lor.

Cu fătutul vacilor ar trebui să ne acomodăm totdeauna după împrejurări. Astfel dacă sîntem aproape de orașe trebuie să brodim, ca vacile să fete cât se poate mai tîrziu, de oare ce iarna laptele e mai scump ca vara, ear' dacă cumva ne trebuie laptele în economia casnică de peste vară, atunci trebuie ca acelea să fete mai de timpuriu.

De altcum cu vacile, cari umblă peste vară cu taurul la olaltă la pășune, economul nu poate dispune după-cum vrea, ci numai cu acelea, pe cari le ține și vara în grajd. Vacile, cari umblă la pășune, se gonesc de regulă primăvara și fată cătră sfîrșitul iernii. Vițeei acestora sînt cei mai buni de prăsilă.

Pentru-ca o vacă să devină bună de lapte, să mai recere și aceea, ca acela care o mulge să aibă și deprinderea de lipsă la muls. Nu e tot una, ca vaca să fie mulsă de ori-și-care persoană din casă, pentru că una mulge bine, ear' alta rău și astfel se poate ștrica vaca și din muls. Un econom sau econoamă, care să știe bine mulge vacile, e un lucru cam rar.

S'au întemplat casuri, că două persoane de pildă, dela una și aceeași vacă, una a muls mai mult, ear' cealaltă mai puțin lapte. Aceasta s'a întemplat de sigur din aceea cauză, căcea din urmă nu a știut mulge. Dar' mulsul vacilor nu se poate învăța din carte, ci numai prin multă deprindere și silință.

La mulsul vacilor lucrul de căpetenie e acela, că cum prindem țîțele în mâni și cum mulgem de iute. Țîțele trebuie prinse în mâni tot câte două, dar' nu cele de dinainte sau cele de dîndărît, sau cele din dreapta, ori cele din stînga, ci trebuie prinse în cruciș adică una din dreapta de dinainte ear'

alta din stînga de dîndărît. După-ce am muls cîțva din acelea apoi le schimbăm și prindem pe celelalte două tot în modul arătat.

Cînd mulgem trebuie să băgăm bine de seamă, ca să mulgem tot laptele din țîțe, pentru-că laptele cel mai gras rămîne de regulă mai pe urmă în uger și dacă nu se mulge pînă la cea din urmă picătură, acela rămîne nemuls.

Cu cât trece un timp mai îndelungat dela un muls pînă la altul, cu atât laptele devine mai subțire și mai apătos și din contră, cu cât trece un timp mai scurt, cu atîta acela e mai gras și mai untos. Astfel vara, cînd noaptea e mică, laptele cel de dimineața e mai gras ca cel de seara, pe cînd iarna e mai gras cel de seara ca cel de dimineața, fiindcă atunci noaptea e mai lungă și astfel trece mai mult timp dela un muls pînă la altul.

Grăsimea și bunătatea laptelui mai atîrnă și de vîrsta vacilor. Cu cât acestea sînt mai bătrîne, cu atîta dau un lapte mai subțire și cu cât ele sînt mai tinere, cu atîta dau și un lapte mai bun și mai gros. De aceea se recomandă, ca cu deosebire la soiul pinzgau, să nu se țină vaci mai bătrîne ca de opt ani. Pentru vacile cele albe aceasta nu e regulă, de oare-ce s'a constatat, că între acestea chiar și unele din cele mai bătrîne, dau lapte destul de bun și de gros.

Pînă la opt ani unele vaci tot sporesc laptele ear' de aci încolo îl tot pierd, pînă cînd la bătrînețe abia mai au ca să-și poată susține vițelul. Pe timpul geros sau prea călduros, laptele își pierde foarte mult din bunătatea și grăsimea lui. Deasemenea se pierde mult din acelea și atunci, cînd vacile sînt prinse la jug și obosite de lucru.

Pășunatul vacilor la cîmp încă are o înriurîță binefăcătoare, nu numai asupra mulțimeii, ci și a bunătății laptelui. Deasemenea grajdurile și nutrețul. Grajdurile trebuie să fie curate și luminoase, ear' nutrețul bun și bine ales.

Astăzi, cînd și pe la unele sate se poate vinde laptele la societățile de lăptărit, este de cea mai mare însemnatate producțiunea laptelui, care nu

Poesii populare.

Din Săcădate.

Culese de **Maria Besta**, jună,

De-aș putea badio să sbor

Pe-o aripioară de dor:

Să sbor badio pîn' la tine

Să vîz mai gîndești la mine

La min' de nu vei gîndi

Zeu și eu te-oi părăsi.

Frunză verde de gutuiu

Am o cărare pe gruiu

Nu știu pentru cine o suiu.

Că pentru cin' am avut

Fost'o vreme ș'o trecut.

La trupinița de soc,

Hai bade-o să facem foc,

Și să coacem patru ouă

Să-ncepem dragostea nouă.

Păsărică de pe deal

Dute-n sbor peste Ardeal

Cîntă și ciricăiește

Și pe badiu 'mi-l găsește

Și nu bea nici nu mîncă

Pîn' de badiu meu vei da!

Dacă-l vei afla culcat

Să-i spui că m'am măritat,

Dacă-l vei găsi 'n picioare

Să-i spui că sînt fată mare.

Pentru badiu cel din sus

Mulți crețari și bani am pus

Pentru badiu cel urît

Nici un filer ruginit.

Foaie verde lasă, lasă

Cu bădița nu fac casă,

Numai inimuța arsă

Cu bădița nu fac sură

Numai inimuța sгурă.

Foaie verde lemn uscat

Am un bădiț dint'alt sat

Și 'l-am iubit într'o glumă

Și 'i-am dus dorul o lună

Și 'l-am iubit într'o seară

Și 'i-am dus dorul o vară.

Spune-'mi bade-o ce-ți gîndu

De ții fața ca pămîntu

Spune-'mi bade-o ce gîndești

Că la față te topești.

Doru meu pe unde umblă

Peste-un deal și peste-o luncă

Nu-'i pasere să-l ajungă

Dorul meu pe unde-aleargă.

Peste-un deal, și peste-o salcă

Nui pasere să-l întreacă.

Foaie verde de cicoare

Câte boale-'s pe sub soare

Nu-'s ca dorul arzătoare

Că dorul unde se pune

Face inima cîrbune.

Lasă bade iubitu

Că te faci ca pămîntu

Lasă bade-o dragostea

Că te faci ca pajiștea.

Frunzuță verde de pom

Te-am iubit și n'ai fost om

Ca 'i fost o gură căscată

De m'a știut lumea toată.

trebuie să se mărginească numai la trebuințele casnice, ci trebuie să mai producă chiar și de vânzare. De aceea fie care econom cuminte, trebuie să fie pe viitor cu mai multă băgare de seamă la alegerea vacilor de lapte, ca cum a fost până acum.

Ioan Georgescu.

Un dușman primejdios lucernei.

Lucerna, cu timpul va pieri din cultură, din cauza unor plante graminee și a altor ierburi, cari o năpădesc prea mult și cari cresc mai repede și se înmulțesc, în paguba creșterii lucernei. Acest lucru se poate vedea chiar din primul și al doilea an, din care cauză cu greu mai poate crește lucerna pe acel loc 10 sau chiar mai mulți ani, ca altă dată.

Agricultorii practici, ca și oamenii de știință, spun că răul vine din cauza îngrășămintelor de natură animală s'au chimică, cari fiind bogate în azot ajută mult la creșterea gramineelor. Din acest punct de vedere, ca cel mai bun îngrășămint pentru lucernă, sfătuim a se întrebuința varul, ac dul fosforic și potasa, care ajută foarte mult creșterea lucernei, în paguba altor plante graminee. Să știe că azotul, toate leguminoasele îl iau din atmosferă, prin ajutorul unor microbi ce se găsesc în mici umflături pe rădăcinile acestor plante. Din această cauză lucerna n'are trebuință de îngrășămint azotoase cum au alte plante; acest adevăr s'a constatat prin mai multe experiențe, și s'a mai aflat că îngrășămintele fosforo-potasice și calcaroase, sunt cel mai bun mijloc de reținere a lucernei. Un dușman al lucernei mai este și dintelul leului (*taraxacum dens leonis*), care din lipsă de hrană se prăpădește.

Dar' pe lângă îngrășămintele amintite mai sus, omul mai trebuie să vină în ajutorul lucernei și prin alte lucrări de întreținere, și aceste lucrări sunt plivitul tuturor buruienilor, ce se vor ivi în lucernărie, chiar dela început.

Nu trebuie lăsat timp acestor plante spre a ajunge la fructificare și însemănțare fiind că în acest cas este mai greu de alestărpi. Plivirea se poate face de copii și femei, ear' plantele plivite sunt o bună hrană pentru vacile de lapte, cari dau mai mult lapte.

Dintele leului din lucernărie se mai poate stărpi și prin păscutul lucernei primăvara, în timp de mai mulți ani, de îndată ce

lucerna începe să crească. Cu chipul acesta, dintele leului neputând crește și rădăcinile neputându-i înflori cu timpul se slăbește și planta se prăpădește. Dar' pascând lucerna primăvara vitele cornute, ne lovim de un alt rău; se știe că vitele cornute se pot, și chiar se umflă de lucernă, și în cazul acesta pot să moară, dacă nu se vor lua măsuri de vindecare.

Din această cauză, trebuie să ne servim de îngrășămint amintite mai sus, cari fac mult bine lucernei în creșterea ei, ca și plivitul. Acestea sunt două mijloace minunate spre a putea stărpi cu totul planta graminee numită dintelul leului, ca și alte plante ce pot crește fără să fie sêmenate (spontaneu) printre lucernă.

Acei dintre agricultori, cari au o bucată de loc sêmenată cu lucernă, dacă vor să aibă o recoltă mai bună, ca calitate și cantitate, trebuie să plivească toate buruienile ce se vor ivi în lucernă. Dacă nu putem întrebuința îngrășămintele chimice, cel puțin să se întrebuințeze plivitul, care se poate face cu multă înlesnire de femei și copii, știind că în cas contrar lucerna se va prăpădi.

Din »Albina«

V. S. Moga.

Raportul anual despre starea sanitară a vitelor.

Sub titlul de mai sus apare acum de 16 ani, în fiecare an în edițiunea ministrului de agricultură, câte un raport amănunțit despre starea sanitară a vitelor din țeara întreagă. În raportul din anul acesta, aflăm următoarele date cu privire la starea sanitară a vitelor de pe anul 1902.

În anul 1902, după-cum ne spune raportul, s'au îmbolnăvit de ciumă, splină, turbare, mucărie, durere de gură și de unghii, rîie și alte boale lipicioase cu totul 339.821 capete, dintre cari parte s'au prăpădit, parte s'au tăiat 162.751 de capete.

Porci s'au prăpădit cu totul de ciumă 153.880 de capete, față de anul 1901, în care s'au prăpădit 267.531 de capete, va să zică cu 113.651 capete mai mult ca în anul trecut.

Pentru vitele nimicite din cauza boalelor lipicioase statul a dat o despăgubire de 27.541 coroane. Stațiunile de observare dela granițele țării au putut lucra și pe timpul boalelor neîmpedecate și astfel au contribuit mult la înlesnirea esportului de rîmători.

În anul 1901 au funcționat cu totul 596 de veterinari (doctori de vite), ear' în anul 1902 numărul acelora s'a urcat la 609. Veterinari comunali sînt 123, ear' cercuali 88. Foarte multe posturi de veterinari, după-cum ne spune raportul amintit, sînt încă neocupate, din cauza salarelor prea modeste. Sînt veterinari cu salare anuale de câte 1600 coroane și sînt și numai cu câte 800 coroane. Cel mai mare salar îl are veterinarul cercual din Csikgyergyóditro, care are 1700 coroane salar și 700 coroane bani de quartir. Cei mai mulți însă au salarele numai peste 800 coroane, ear' bani de quartir n'au deloc. Statul a făcut foarte mult și în privința aceasta, împărțindu-i în clasa a XI. de plată. În țeara întreagă servesc cu totul 1050 de veterinari civili.

În urma numeroaselor cercetări și ispitiri s'a putut constata izvorul celor mai multe boale lipicioase. Astfel cu privire la durerea de gură și de picioare s'a constatat, că în partea de cătră răsărit a țării, boala a intrat de cătră România din munții Padnici, ear' din partea apusană de cătră Austria din comuna Berg. Noroc, că boala la început n'a fost așa de primejdioasă și au murit mai cu seamă vite tinere.

În locuri de acelea, unde boala de gură și de unghii a pășit cu mai multă putere, s'au luat îndată dela început măsurile cele mai aspre pentru localizarea ei. Astfel pe unde s'au văzut semnele durerii de gură, îndată dela început s'au altoit dela vitele bolnave și cele sănătoase.

Altoirea a constat într'aceea, că s'au luat adecă bale dela gura vitelor bolnave și cu ajutorul unui postav curat, s'au frecat apoi și gura celor sănătoase, cari astfel s'au îmbolnăvit în timpul cel mai scurt. În modul acesta au scăpat apoi nu numai singuraticii economi, ci chiar și comune întregi în scurtă vreme de sub opreliște sau carantină, de oare-ce vitele s'au îmbolnăvit mai toate deodată.

Altoirea nu a avut pretutindenea același rezultat. Într'un comitat de pildă din 404 vite altoite cu bubat numai la 24 nu s'a prins, adecă nu s'au îmbolnăvit vitele. Într'alte comitate însă, bubatul nu s'a prins mai la toate vitele altoite.

Ciuma porcilor afară de comitatul Arva din nordul Ungariei, s'a ivit în toate celelalte comitate din țeară. Îmbolnăvirile au fost de 86%, ear' numărul porcilor, cari s'au prăpădit de boala numită a fost de 36%, ceea-ce arată, că și aceasta boală primejdioasă începe a-și pierde tot mai mult din puterea sa.

În unele comitate presărarea deasă a așternutului cu praf de var stins, a avut mare înrîurintă asupra încetării și a paralisării boalei; într'altel s'au făcut încercări din partea veterinarilor și cu altoirea porcilor la începutul boalei cu formolin, creolin, fiere și alte materii tari cunoscute în specialitatea lor.

O înrîurintă foarte însemnată pentru fîrarea porcilor de ciumă, ca și de alte boale, o are curățenia. Aceasta face de cele mai multe-ori, mai mult decât multe din mijloacele, ce se folosesc pentru altoirea acelora pe timpul de boală. De aceea n'ar strica, ca și economii nostri să întoarcă tot mai multă grijă asupra curățeniei cotețelor, așternutului, nutremîntului, trocilor, ba chiar și a porcilor înșiși.

I. G.

Bade o de când ne iubim
Galbină 'i frunza 'n maslin,
Bade-o de când ne-avem dragi
Galbină-'i frunza pe fagi,
Galbină i și s'o uscat
Vreme-'i bade o de lăsat.

Cucule cu peană sură
De ce cânti la noi pe șură,
Da cântă la noi pe poartă
Să te vază bădița
Când va trece ulița.

De-ar fi badiu-'n rînd cu mine
Da badiu-'i cale departe
Il iubesc numai prin carte,
Și bădița-'i preste deal
De-'l iubesc o țir cam rar.

Nu mai trece maico dealu
Că nu mă mai vezi cu anu
Nu mai trece maico hula
Că nu mă mai vezi cu luna.

De giaba badio-'ți bați capu
Că cu min' nu-'i trece dealul,

Și dealul dacă-'l vei trece
Cu mine nu-ți vei petrece.
Iubește badio iubește
Care neamul tîu voește
Ca pe mine m'oi iubit
Neamul tîu nu m'a voit.

Rîs.

Țiganul la însurătoare.

Și-a pus în gînd cioroiul să se însoare. A și mers de a pețit una, a făcut legătura, chiar și la cîntălărie, că doară el vrea să trăiască cu Florica lui o vieață cinstită. Erau mai gata de ospăț, când deodată neînțelegerea își bagă coada între tinerii însurați și treaba rămîne nimica.

— Lasă! că doară știu eu ce oi face! își zise cioroiul — oi merge la cîntălărie la domnu notarăș și oi ghelemtui, că mie nu 'mi mai trebuie Florica.

Cu aceste și merge în cîntălărie.

Notariul îl întreabă: Ce vrei măi țigane? Apoi ce să vreau Măria Ta Dle notarăș — sărut mîna — am venit să ghelemtuesc înaintea Măriei Tale, că mie nu 'mi mai trebuie Florica și te rog, sărut mînile, să faci bine să nu o întabulezi pe numele meu, că eu n'o mai țin.

Cum se păstrează strugurii de masă.

Măestria de-a conserva strugurii de masă e titlul unei lucrări de mare însemnătate, publicată în limba franceză de dl Durand, care a avut succes mare printre amatorii și cultivatorii de vii.

Strugurii sînt fructe escelente, de care ne servim la masă ca desert cîtva timp după cules. Ca să ne putem bucura de această plăcere mai multă vreme, unii cultivatori ingenioși au reușit să ne dea pînă în Maiu, chiorchine de struguri care se nu poată fi bănuite că nu sînt proaspete.

Să păstrează strugurii în ciorchină uscată sau în ciorchină proaspătă (verde) una după alta, adică întrebuițăm aceste două metode după calitățile strugurilor, pe cari îi avem și rezultatele pe cari putem spera să le dobîndim.

Ântăiul și cel mai vechiu chip de-a păstra strugurii nu cere local special. Ori-ce odaie dintr'o locuință se poate întrebuița, cu condiție să nu fie prea umedă și să poată a se închide bine.

Să taie ciorchinele fără lemn, să examinează, să curăță și se așează pe gratii unele lângă altele. Apoi gratiile pline cu struguri se pun pe etajere, în așa chip ca să aibă o înclinare de 10 cm. dinapoi înainte.

Toate gratiile sînt descoperite și cuprind în mijlocie 6 kgr. de struguri. Pentru a le visita, e lesne; facem să alunece fiecare gratie pe suportii etajerii, căci în tot timpul cât durează conservarea, trebuie să avem grije să curățăm cu foarfecele toate boabele alterate din ori-ce cauză.

Putem tăia strugurii cu lemn vechiu și să-i păstrăm cu ciorchina uscată atîrnându-i de tavanuri. Invăluindu-i în vată de turbă să păstrează mai mult timp și în condițiuni mai bune.

Umezeala din aceste localuri de conservat fructe se combate cu bucăți de var nestîns, pe cari le punem în vase în colțurile odăii.

Felurile de-a păstra strugurii cu ciorchina uscată sînt la îndemîna tuturor proprietarilor, asigurând strugurilor conservați astfel o valoare comestibilă, pe care o pierd prea lesne cu metode mai complicate și asemenea mai scumpe.

Conservarea strugurilor în ciorchine proaspete cere multe îngrijiri și cunoștințe, fiind tot așa de simplă. Acest fel de conservare se întrebuițează totdeauna cu succes numai cu struguri din culturi îngrijite, ale căror calități se mențin în întregime pînă în momentul consumațiunii. Prin material, lucrare specială și o mie de amănunte ale practicei, acest fel de păstrare a strugurilor cere deopotrivă cheltueli mari.

Camera hotărîtă a servi la conservarea fructelor se alege cu deosebire în afară de locuință în sub sol sau la etajiu, după-cum voim să prelungim păstrarea strugurilor. Regulele pe care le păzim în construcțiunea și conducerea acestor locale se pot resuma astfel: lipsă de umezeală, temperatură scăzută, închiderea ermetică. Ferestrele sînt necesare pentru a înlesni curățirea camerei de păstrat fructele și a reînnoi aerul în timpul verii când nu se mai găsesc struguri.

Caloriferul, lampile cu alcool sau să se utilizeze numai la ultima extremitate, când apa din flacoane amenință să înghețe. Umezeala se combate prin calce sau mai bine prin clorur de calcium. Întrebuițarea acestor substanțe se calculează încît să aibă fructele o cantitate în de-ajuns de acid carbonic absolut necesară bunei conservări a fructelor.

Putrezirea fructelor, care aduce pierderi, să previne prin vapori sulfuroși care să dobîndesc arzînd cîteva grame de pucioasă, nu însă peste măsură, căci ar provoca repede uscarea ciorchinei și a codiței boabelor de struguri.

Strugurii să așează în localul de conservat fără întârziere îndată ce-i culegem. Această lucrare e foarte minuțioasă și prin urmare foarte lungă.

Ori-ce butelie udată din întemplantare trebuie îndată ștearsă, precum și ori-ce strugure, fiind de-ajuns a-l espune cîteva ore printr'un curent de aer înainte de a-l acăța.

Putrezirea strugurilor să previne dînd cît mai mult aer în localul de păstrat fructele, pînă când îl umplem complet. Coardele prea groase sau prea lungi le îndreptăm cu secatorul și ținem socoteală de volumul și de greutatea ciorchinelor de struguri în timpul când le punem în flacoane, ca se nu fie strînse și să putem a le visita cu înlesnire și a le curăți fără a fi nevoiți a le mișca din loc.

Dacă apa scade prea mult în butelii prin absorbire sau evaporație, le umplem din nou cu o burete specială avînd un bec lung, subțire și recurbat. Aceasta lucrare e delicată și trebuie să avem grije a nu atinge sau a uda strugurii, care atunci sînt la începutul conservațiunii, în perioada cea mai critică a tratamentului lor. Adesea e de ajuns să înfigem mai mult lemnul ciorchinei în butelie sau să punem altul fără ciorchină. Toate ciorchinele să pot conserva proaspete, chiar cele tăete fără lemn. Legăm lângă codița un tutor pe care îl trecem printr'un dop de plută sau cauciuc.

După-ce terminăm împărțirea strugurilor în local de conservat, curățim solul cu grije, fără a lăsa vre-o urmă de struguri putrezi, apoi menținem în local o temperatură constantă și obscuritate absolută.

S. P. R.

Vorbe înțelepte.

Pilde, culese și prelucrate de Silvestru Moldovan.

— Una la săptămână. —

Beția.

Să spune, că într'o seară eșind pe furis trei călugări din o mănăstire, își luară calea spre oraș, hotărîți să și facă cheful în noaptea aceea, fiecare după înclinările sale.

— Eu am să beau, să mă îmbêt în noaptea asta — zise unul din ei — așa am să-mi fac cheful.

— Eu am să caut lăutarii, să cânt și să joc pînă mă voi istovi — grăi al doilea, ear' al treilea zise:

— Eu îmi aflu plăcerea în jocul de cărți, am să-mi petrec între astfel de jucători.

Sosind la oraș, călugării să des; ărtiră, ca să și afe locul de pretecere, fiecare în felul său. Și și petrecură... dar pe când cei doi din urmă să istoviră, unul de cantece și joc, celalalt de jocul de cărți, călugărul al treilea fiind beat, îi veni poftă de cărți și căută jucătorii, cu cari să luă în curând la ceartă, așa că aceia 'mi-ți-'l imblătiră sdravên și îl dădură afară. Acum îi veni pofta de cântat și de joc și în birtul în care intră, făcu o larmă și un tărăboiu răsturnând mese și spărgînd sticle, încît fu prins și dus la rēcoare.

Numai a doua zi după-ce se desmeteci vèzù și recunoscù călugărul nostru, că zēu, dintre toate relele beția e cel mai mare rēu!

Aceasta așa și este.

Știri economice, comerc., jurid., industr.

O nouă bancă românească. În Șercaia (Sărkány) comit. Făgăraș, s'a deschis în luna aceasta o nouă bancă românească, numită »Șercăiana«.

O nouă școală de agricultură în România. Școala de agricultură din Pilpăuți, jud. Roman, fondată prin testament de reposatul N. Sofian, este gata și s'a luat în seamă de deregetorii, aflându-se a fi făcută în regulă. Director al școlii a fost angajat dl Stefan I. Goilav, absolvent al școlii din Bonn. Școala a început a funcționa la 1 Nov.

Sămănăturile. Sămănăturile și starea agricolă la 30 Oct. după raportul ministrului de agricultură, a fost la noi următoarea:

Cu toate că în Octomvrie a domnit mai mult timp secetos și numai ici colea a ploaie și chiar a nins, ceea-ce a avut ca urmare rēceală și brumă, totuși timpul a rămas destul de bun și priincios lucrărilor agricole, îndeosebi sămănăturilor. În multe părți aratul și sămănatul se făcea pe la sfîrșitul lunei trecute. Pretutindeni se arată șorecii cari cu deosebire în dreapta și stînga Dunării au făcut mari stricăciune sămănăturilor rēsărite deja. Insectele și vermii încă au cauzat pagube în unele părți ale țerii. — Din cauza secetei sămănăturile au rēsărit cu anevoe. Ploaia e foarte dorită în toată țeara, pentru că sămănăturile să poată rēsări și să se desvoalte mulțumitor. Cucuruzul a dat roadă mijlocie dar' bună, în unele locuri inse slabă. Roada napilor a fost satisfăcătoare. Cartofii în genere au dat recoltă slabă. Plantele de nutreț au corespuns așteptărilor numai în puține locuri. Viile au dat abia o roadă mijlocie Calitatea vinului este satisfăcătoare și chiar bună, în asemănare cu anul precedent foarte bună. Poamele de toamnă au da roadă slabă.

FELURIMI.

Fiiți blânzi cu vacile! Un rezultat foarte ciudat a dat un șir de încercări și observațiuni făcute în Englitera asupra slobozirii de lapte a vacilor.

Era vorba să se afe, care o fi cauza, că astăzi laptele unei vaci corespunde tuturor cerințelor, în ceea-ce privește grāsimea și altele, — pe cînd mîne, adică a doua zi, aceeași vacă, sub aceleași împrejurări ale nutrețului și timpului, a dat un lapte cu mult mai slab.

Veterinarul, care a făcut aceste cercetări, a înaintat acum raportul său, în care arată, că lucrul hotărîtor pentru calitatea bună a laptelui este hotărît dragostea pe care o are vaca pentru oamenii, cari o mulg și o îngrijesc. Astfel dar, când vaca este mulsă de către o persoană, pentru care animalul simte atragere, laptele este foarte bun, pe când din contră, dacă persoana, care mulge s'a făcut neplăcută vacei, atunci laptele nu corespunde cerințelor. Din aceasta rezultă, că proprietarii trebuie să aleagă cu îngrijire persoanele, pe cari le însărcinează cu îngrijirea și mulsul vacilor de lapte, ear' țeranii trebuie să trateze cu blândețe vacile lor.

SFAT.

Pentru meseriași.

Gravatul (scrisul) pe metal și sticlă.

Gravatul pe orice metal se face aco-perind fața metalului cu o pătură de ceară topită; se lasă a se usca și pe urmă se scrie cu un vîrf ascuțit ca să pătrundă ceara până la metal. In golul făcut astfel, se se toarne oțet tare, sau mai bine, acid acetic dela farmacie.

Peste aceasta se se pună un amestec făcut cu 100 grame de alaun (piatră acra) și 100 grame de piatră vînetă (sulfat de cupru) copt în o cratiță în cuptor.

Pentru a face gravura mai adîncă, după ce s'a lăsat pe metal această compoziție, se spală cu apă multă ceara, fără a freca, și pe urmă se începe ear' operația cu oțet și cu compoziție.

Dacă se face operația de 3 sau 4-ori, vom căpeta o scriere foarte bine făcută.

Dare de seamă și mulțumită publică.

In urma unui apel către credincioșii nostri din America, unde se află câțiva și din comuna noastră, s'a colectat și trimis la adresa subscrișului însemnata sumă de 267 coroane pentru înfrumșetarea bisericii de nou edificate în comuna noastră.

Stimații domni cari au binevoit a contribui sînt următorii: Nichifor Bărdaș, 3 dol.; Teodor Preotesi, 2 dol.; Nicolae Is. Silca, 1 dol.; Nicolae Frîncu, 50 cenți; Ilisie Silca, Visarion Silca, fiecare câte 1 dol., toți din Porumbacul-superior; Gavrilă Onescu, 4 dol. din Sărata; Ioan Comsuța, 2 d.; Aurel Bogdan, Iosif Vulcu, Constantin Vulcu, Gavrilă Pavel, Constantin Nistor, George Bratu, Andreiu Vulcu, George Hocioagă, Ilie Popa, fiecare câte 1 dol.; Maria Vladu, 40 cenți; Ioan Anghel, 1 dol.; Dimitrie Hocioagă 50 cenți; Ilie Stoichița, 20 cenți; Teodor Gavrilă, Iftenie Marcu, Alesandru Mațeu, fiecare cate 50 c. Simion Poșa, 30 cenți; Tanase Albean, 25 cenți; Stefan Comsuța, 50 cenți; Vasile Vulcu, 1 dol.; George Nistor, Ioan Comsuța și soția, fiecare câte 50 cenți, toți din Porumbacul-de jos; Ioan Streza, 20 cenți; Nicolae Vulcu, 50 cenți; Dimitrie Pampu, 20 cenți, toți din Scoreiu; Ioan Ciovică, 4 dol.; Petru Nastasă, Petru Banciu, fiecare câte 1 dol.; Ioan Coman, 50 cenți; Toma Năstase, 15 cenți, toți din Fofeldea; Aurel Tătar, 50 cenți; Dimitrie Urea, 15 cenți; George Medrea, 25 cenți; Manoil Medrea, 15 cenți; Ioan Muntean, 20 cenți; Artimon Holom, 10 cenți, toți din Daneș; Stan Neagu, 25 cenți; Ioan Colnic,

20 cenți; Filimon Căndroi, 50 cenți; Adam Penariu, 25 cenți; Mihailă Vulcu, 20 cenți; Adam Bocan cu soția sa Samza, 1 dol. 20 cenți; Pavel Oprișiu, 25 cenți; Ioan Cristea, Pavel Voisan, fiecare câte 50 cenți, toți din Pianul-de-sus; Maria Timariu, 50 cenți, Pianul-de jos; Filom Holom, Gerasim Popa, Nicolae Holom, Nonuțiu Holom, fiecare câte 10 cenți; Vasile Holom, 25 cenți, toți din Lepindea; Simion Hoția, 40 cenți; Vasile Toader, 50 cenți toți din Găinariu; George Lăpădat, Filom Lăpădat, fiecare câte 15 cenți, din Alțial; Zoșim Dan, George Stan, fiecare câte 25 cenți; Victor Dan, 20 cenți; Vasile Dan, 25 cenți, toți din Alma; Stefan Precup, 10 cenți, din Gogan; George Zaharie, Nicolae Draghiciu, fiecare câte 10 cenți; Zaharie Maerian, 20 cenți, toți din Feleag; Nicolae Vlad, Mihail Vlad, Mihail Bal, Dimitrie Boilașiu, fiecare câte 20 cenți, toți din Boii-mari; Ioan Banciu, Aron Suci, fiecare câte 25 cenți; George Brisiu, Augustin Crăciun, Nicolae Siancu, Nicolae Dodocu, Nicolae Strajan, Ieronim Bumblea, fiecare câte 20 cenți, toți din Ibașfalău; Nicolae Maes, 25 cenți din Ernea; Pavel Sîrbu, 50 cenți, din Buzi; Ioan Lupu, 1 dol., din Săcădate; Toma Ureche, 20 cenți, din Porcești; Vasile Șandru, Ioan Șandru, fiecare câte 20 cenți, din Roșia; Ioan Pavel, Ioan Popa, fiecare câte 25 cenți; Iosif Tera, Ioan Tera, fiecare câte 20 cenți; Ioan Mănițiu, 50 cenți, toți din Glimboaca; George Iacob, 25 cenți; Ioan Suci, Filom Popa, 10 cenți; Ioan Iordache, 25 cenți; Bran Dudău, 50 cenți, toți din Merasteu; Ioan Man, Tirmoi Șandru, fiecare câte 25 cenți, toți din Hărânglab; Dionisie Ditiă, 20 cenți, din Feleag; Tórvac Stefan, 25 cenți, din Varos; Ioan Marc, 25 cenți; Teodor Vazi, 10 cenți; Stefan Zologa, Iosif Lupu, fiecare câte 25 cenți; Mihailă Morariu, Vasile Lăpădat, fiecare câte 10 cenți, toți din Hundorf și Achim Junie, 25 cenți, din Archita.

Suma primită s'a predat epitropiei parochiale spre a procura cele de lipsă pentru nou edificata biserică.

Bunul Dumnezeu se le răsplătească tuturor aceasta faptă nobilă, se 'i țină sănătoși și se 'i ferească de toate relele, ca să poată sporî cât mai bine spre a mai putea face și pe viitor asemenea fapte.

Porumbacul-sup.-răs., la 10 Nov. 1903.

In numele comitetului

Nicolau Solomon,
paroch gr.-or.

CRONICĂ.

Doctori noi. Sămbăta trecută, în 31. Octomvrie n. trei tineri români au fost înaintați la universitatea din Cluj la gradul de doctori în știință. Anume: Sever Barbura, și Ioan Boroș doctori în drepturi, și Emanuel Grebena, care toate esamenele le-a făcut cu distincțiune doctor în medicină.

Reuniunea femeilor române din Abrud. Abrud-sat și împregiurime, 'și-a ținut adunarea generală în luna trecută sub presidiul d-nei Ana Filip. S'a luat cu bucurie act, că băncile române din părțile acelea, în frunte cu »Auraria« din Abrud, au dat reuniunii un călduros sprijin material pentru susținerea școlii de fete a reuniunii.

Advocat nou. Dl Dr. Lucian Borcia face cunoscut că 'și a deschis cancelaria avocațială în Sibiu, strada Cisnădiei nr 45. Atragem luarea aminte a cetitorilor asupra noului avocat.

„Revista Bistriței“ redactată de dl dr. Victor Onișor, a trecut în proprietatea dlucian Bolcaș, care o scoate acum sub numele »Voința«. Noul ziar va eși ca și »Rev. Bis.« odată pe săptămână.

La papa. Ilustr. Sa Dr. Demetriu Radu, episcopul de Orade, însoțit de fratele său, Dr. Iacob Radu, vicarul Hațegului, au plecat Vinerea trecută la Roma spre a-și depune omagiul seu înaintea noului papă Piu X.

La curtea cu jurați de aici s'a pertractat în săptămîna trecută Sămbătă și un cas de omor dinainte plănuit. Cu ocaziunea unei petreceri în cărcîma lui Imbăruș, măreanul Nicolau Simtion în vîrstă de 19 ani a omorît din răsburare în 3 Iunie a acestui an pe prietenul seu Ioan Barbu, fiindcă acesta cu două zile înainte de omor într'o cărcîmă bătuse greu pe tatăl seu. După vorbirea de acuză a subprocurorului G. Preinesberger a urmat escelenta vorbire de apărare ținută de avocatul Dr. Pompiliu Isac, care a influențat atât de mult curtea cu jurați încât ucigașul a căpătat numai o pedeapsă de trei ani de robie și pierderea drepturilor de cetățean pe 5 ani și o desdaunarea de 192 cor. 60 bani la cei rămași după mortul. Tribunalul a fost compus din presidentul Eugen Iovian, jude de tablă, Desider Mihályi și Iuliu Muntean, juri de tribunal și din Edmund Thomandel notar la tribunal.

Loubet în Roma. Foaia franceză »Matin«, scrie din isvor sigur, că presidentul republicii franceze Loubet va întoarce visita regelui Italiei la Roma, numai în anul viitor, anume în Aprilie.

Monumentul lui Traian. Foile din România aduc știrea, că zilele trecute s'a ținut la prefectura de Mehedinți o adunare, la care au luat parte locuitorii de frunte ai Severinului, spre a se sfătui despre ridicarea unui monument în orașul Turnu-Severin, locul pe care a pus pentru prima-oară piciorul Impăratul Traian, când a adus coloniști romani în Dacia, în anul 106 după Christos. S'a constatat, că momentul pentru ridicarea monumentului ar fi potrivit și că lucrările pentru îndeplinire ar trebui făcute cât mai îngrabă, pentru-ca monumentul să fie gata ridicat în anul 1906, în care an s'ar împlini tocmai 1800 ani dela venirea și întemeierea naționalității române în frumoasa provincie Dacia.

Omor. Din Timișoara se scrie, că în hotarul comunei Bogșa a fost aflat zilele trecute mort arîndatorul Ioan Mișcu. Nenoro-citul a fost omorît și jefuit, fără să se știe de cine. Cercetarea s'a introdus.

Necrolog. Subscriși cu inima frîntă de durere, anunță, cumcă preaiubitul soț părinte, frate, unchiu și cumnat Artemiu Codarcea, protopop gr.-cat. al tractului Turdei, și director al desp. »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român«, în al 52 lea al vieții și 30 ani al fericitei sale căsătorii și preoției, după lungi și grele suferințe, provăzută cu S. S. taine a adormit în Domnul în 12 Nov. la 1 oră din noapte. Osemintele scumpului defunct s'au așezat în cimiterul gr.-cat. din Turda-nouă în 14 Nov. 1903. Fie-'i țărîna ușoară și memoria în etern binecuvîntată! Nina Codarcea n. Cassian, soția; Iuliu, Ninuca, Ioan și Alesandru Codarcea, ca fii și fică; Ignat Codarcea și fam., Magnezia. cu soțul și fam., Anica cu soțul, Andreiu Codarcea cu soția și fam., ca frați, surori și cumnați.

— Un alt necrolog a publicat și direcțiunea băncii »Arieșana«, în care răposatul a fost membru.

Răposatul s'a născut în Oroiu-să-cuiesc, a studiat gimnasul și teologia din Blaj. A funcționat mai întăiu ca preot în Aschileul-mare, adm protop. al tract. Milvanului, apoi vice-protopop al Giurgiului și în urmă ca protop al Turdei, dovedind în toate oficiile acestea zel și acurateță.

— Florean Motioc, prof. gimn. în pensiune ca soț aduce la cunoștință tuturor conșanșenilor și cunoscuților, că neuitata sa soție Maria Motioc născ. Harșian după un morb greu și îndelungat, împărțită cu Sf. Taine ale muribunzilor în anul al 60-lea al etății și al 38-lea a fericitei sale căsătorii a răposat în 11 Noemvrie 1903 la 7 ore dimineața. Osemintele s'au așezat în Cimitierul gr.-cat din Năsăud Vineri în 13 Noemvrie la 2 ore p. m.

*

Visitațiune. Duminecă, în 15 l. c. I. P. S. Sa Metropolitul Mețianu, cu o frumoasă suită, a vizitat fruntașa comună de lângă Sibiu, Poplaca. După ce I. P. S. Sa a făcut slujba, a ținut poporului o predică foarte potrivită și plină de învățături. Măncând dela modul de traiu al poplăcenilor, dela ocupațiunile lor, dela lipsa de pământ și preste tot dela împrejurările lor locale binecunoscute, le-a arătat, cum numai școala, și biserica îi poate duce la înaintare și prin aceasta la binele de aici și fericirea de dincolo; ear' fără de învățatură vor continua și pe viitoriu a se ocupa mulți din ei cu cele modeste și nerentabile meserii, cari împilesc de mici pe copii, ce le practică, pe când alții cu școala mai multă știu și pot să se avente la astfel de meserii, la cari nu se recere nici muncă atât de obositoare, și se plătesc mai bine.

Biserica, deși mare, n'a putut cuprinde pe toți ascultătorii, cari au trebuit să stea și pe afară. La sfîșit poporul a erupt în aclamațiuni puternice

Poporeni din Poplaca voiesc a'și ridica un nou edificiu școlar, dar' unii — ceea-ce este destul de dureros — pun pedeci, cerând chiar școală de stat. Credem, că visita Escel. Sale va fi hotărît mult ca să văză și împotrivorii, că sînt pe o cale de tot greșită și de osândit.

După sf. slujbă, Escel. Sa a făcut visite la fruntașii din comună, apoi s'a dat un prânz comun la parochul local Coman Baca. Aici s'au ținut mai multe toaste

*

Festivitate școlară în Seliște. Comitetul parochial al bisericii gr.-or. române și corpul învățătoresc al școlii primare gr.-or. române din Seliște au aranjat eri, în 18/21 l. c. o frumoasă festivitate școlară din prilejul sfințirii noului edificiu școlar. Festivitățile s'au început Vineri, la 3 ore d. a. cu Litie în biserică cea mare, când s'a făcut pomnirea tuturor donatorilor școlii. Eri, Sâmbătă s'a făcut sfințirea edificiului școl. cu un frumos program, ear' aseară la ora 8 Reuniunea rom. de cântări din Seliște a dat un splendid concert, în sala școlii. După concert a urmat dans. Festivitățile au avut o reușită strălucită, cum bravii Seliștenii fac întodeauna lucrări vrednice de laudă.

*

Tulburări în Spania. În orașelul băieșesc din Spania, Riso-Tinto s'au pus în grevă 7000 băieși. Greviștii au provocat tulburări. Mai mari tulburări au fost în Santander, unde o mare mulțime de oameni au atacat mănăstirile și au aprins casina catolică, apoi au fost ciocniri cu poliția, rămânând vre-o 10 morți și mai mulți răniți.

*

Constituire. Societatea română academică soc. lit. »Carmen Sylva« din Graz s'a constituit în ședința generală din 1 Noemvrie st. n. a. c. pe anul 1903/4 în următorul mod: Președinte: Dumitru Popescu, cand. jur. Secretar: Ioan A Siandru cand. med. Casier: Basiliu Viciu stud. med. Bibliotecar: Iacob Trif, stud. cer. merc.

*

Sfințire de biserică. Duminecă, în 15 l. c. s'a săvârșit sfințirea bisericii gr.-cat române de nou zidită în Bêrla După sfințire a urmat banchet în sala școlii, ear' sara petrecere cu joc. Venitul curat e menit pentru noua biserică.

*

Împăratul Wilhelm — operat. Săptămâna trecută împăratul Germaniei a fost operat în gât, unde 'i-se făcuse un polip (fel de gălcă). Polipul a fost tăiat și se asigură, că împăratul a trecut preste ori ce primejdie.

*

Deschiderea Teatrului-Național din Iași s'a făcut în Sâmbăta trecută, serbându-se totodată și jubileul înființării Societății dramatice. Ântâi s'a cântat »Imnul Gintei Latine« de corul metropolitan și de orchestra Teatrului și conservatorului sub conducerea dlui Musicescu, directorul Conservatorului. A urmat: »Preoții artei« apoteosarea poetului V. Alexandri și a trecutului artistic al teatrului din Iași, versuri de P. V. Grigoriu, zise de dl G. Cârja; »Rămășagul« proverb într'un act de V. Alexandri, jucat de artiștii teatrului; »Trei crai de la răsărit« comedie în 2 acte de B. P. Hașdeu, jucată de artiștii teatrului.

*

Regele Italiei la Londra. Regele și regina Italiei au sosit săptămâna aceasta în Anglia, la Londra. Calea lor a fost prin Franca, unde s'au luat măsuri aspre pentru a nu li se întâmpla nimic din partea anarhiștilor.

*

Consistor papal. În 12 l. c. Piu X. a ținut consistor public, în care a investit cu pălăria de cardinal pe cardinalii Aintii, Taliani, Katschthaler. Callegarii și pe Merry del Val noul secretar de stat. La ședința consistorului au fost de față toți cardinalii aflători în Roma, mulți episcopi și alte persoane. Papa a fost însoțit de-o suită strălucită. S'au auzit voci strigând: Trăiască papa democrat.

*

Statistică groaznică. Guvernul Indiei a publicat acum datele despre oamenii omorîți de fiare în anul trecut. Jertfele sînt 26.817 oameni. Din acestia 3651 au fost omorîți și mâncați de tigri, 23.166 au fost mușcați de șerpi. Lupii au omorît 377 de oameni. Animale au fost omorîte de fiare peste 80 mii de capete.

*

Feciorul împăratului Wilhelm în China. Din Neapole se scrie, că acolo a sosit vaporul german König Albert, care duce mai mulți oficeri nemți în China. Intre ei este și feciorul al treilea a împăratului, prințul Adalbert, ca cadet de marină. El e un tîner de 19 ani.

*

Ciocnire de tren. Din Bucovina se vestește o ciocnire de tren. Duminecă, în 1 Noemvrie n. c. trenul ce vinea din Hliboca la Siret s'a ciocnit în stațiunea Siret cu mai multe vagoane Un deregător postal și un servitor al gării au fost ușor răniți, ceilalți călători au scăpat nevătămați.

*

Regele Greciei la Viena. Regele Greciei, George a sosit în 13 l. c. în Viena, venind din Paris. Regele este oaspele Monarhului nostru și va sta în Viena mai multe zile. Visita regelui, după cum se afirmă, nu are însemnătate politică.

*

Foc în Vatican. În Vatican, unde locuiește Papa, a izbucnit foc săptămâna trecută. Focul a izbucnit în odaia bibliotecarului și a trecut și în bibliotecă, dar' cu ajutorul pompierilor din Roma a fost stins. În apropierea odăii, unde a izbucnit focul au ars o grămadă de scrieri și manuscrise de mare preț, dar' se zice, că n'a ars nici una. Causa focului nu e cunoscută.

*

Al 43-lea. »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu« a solvit moștenitorilor mult regretatului asesor consistorial Zaharie Boiu fost membru al numitei Reuniuni, ajutoriul statutar.

Aceasta este al 43-lea cas de moarte în sinul reuniunii noastre de înmormântare.

*

Restaurantul „Barbu“ — pentru săracii noștri Dl Iosif Barbu, actualul întreprinzător a marelui berării Habermann de pe promenada Brettler, a introdus pentru oaspeții sei și cu deosebire pentru »Masa junimei române« o cassetă, în care se fac dăruiri pentru săracii noștri. Zilele trecute dl Barbu a predat »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« suma de 10 cor, adunată în cassetă, spre a fi adausă fondului Darurilor de Crăciun, ce se împart între săracii noștri.

*

Pentru iubiții răposați. Mulți intristata familie de pe memorie a răposatului asesor consistorial Zaharie Boiu, fost binefăcător al clasei meseriașilor noștri, în scopul eternisării memoriei decedatului a dăruit fondului »Darul de Crăciun«, 10 cor.; fondului »Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru«, 10 cor.; fondului »veduvelor și orfanilor meseriașilor români«, 10 cor.; fondului »Masa învățăceilor meseriași români«, 10 cor.; și »fondului de 20 bani, pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare« 10 cor., în total 50 cor., pentru ceea-ce comitetul »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« exprimă sincera sa mulțumită și recunoștință. La fondul veduvelor și orfanilor meseriașilor, au mai dăruit Simeon Meda sergent-major și soția sa Maria, în memoria neuitatei lor fice Emilia, 1 cor.

*

Cărți noue. Au eșit în tipar și ni s'au trimis la redacție următoarele cărți:

— »Fet frumos« în grădina sf. Vineri de Const. Berariu. Editura soc. acad. »Junimea« din Cernăuți. Suceava 1903. Prețul 1 corană. Este o feerie frumoasă, închinată societății »Junimea«.

— În editura librăriei Ciurcu în Brașov au eșit 11 piese teatrale în broșuri, scrise de Teochar Alexi. Anume:

»Plevna« dramă în 5 acte plăsmuită după versuri și scrieri compusă de Alexandri, Bolintineanu și alți peoți. Prețul 1 corană. »Impletește despletește«, comedie într'un act 30 bani. »Nici minte nici noroc« comedie într'un act, 30 bani »Bicicleta la mahala«, comedie în 3 acte, 50 bani »Slavă Domnului masa e pusă«, comedie într'un act, 30 bani. »Pur și simplu«, comedie într'un act, 30 bani. »Tot găină cântă«, comedie într'un act 30 bani »Vistavoiiul Marcu«, comedie în trei acte, 60 bani. »Săricia«, comedie într'un act 30 bani. »Olilia sa«, comedie într'un act 30 bani. »Vițelul de aur«, comedie în 3 acte 70 bani. »Apă rece« glumă într'un act 30 bani.

Petreceri.

In Sebeșul-săs.

Azi Duminecă, în 22 Noemvrie c. este teatru de diletanți în Sebeșul-săs. în sala cea mare a hotelului »La Leul de aur«. Inceputul la 7¹/₂ ore. Se joacă piesele: »Esecutorul«, comedie în un act, trad de A. Țințariu și »Unde dai și unde creapă«, comedie în 2 acte de Alex Coman, loc. de Iuliu Popescu. Venitul curat e menit fondului pentru ajutorarea orfanilor și veduvelor de meseriași. După teatru urmează dans.

In Hunedoara.

Tinerimea Română din Hunedoara aranjază Joi, în 26 Noemvrie st. n. (la prinderea postului) în sala hotelului »Hunyadi várhoz« o petrecere musicală declamatorică. Inceputul la 8 ore seara Venitul curat e destinat pentru scopuri filantropice.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRĂȚIEI.

Abon. nr. 601. Poți să cerci la judecată dar' neavând obligație în scris, cu greu vei câștiga ceva.

Un abon. în Teluș. Bine ați făcut, că ați plătit darea pe 1903 și rău fac cei ce nu plătesc, căci aceea nu e ertată. În libel trebuie să se scrie ca plățiți; aruncul, adecă câtă e darea, să va scrie mai târziu.

St. F. în Toplița. Trimite cât mai curând cele trei, de cari scrii.

I. R. Poș. Este »Concordia«, aici numai e mare depărtarea, scrie-le și cere prețurile. Pentru »Statute« și »Călindar« trimite 1 cor. 46 bani, cu rambursă îți vine prea scump. Despre ultima întrebare informează-te la finanți sau la direcția financiară în Turda.

Proprietar, editor și redactor responsabil:

Silvestru Moldovan.

Tiparul »Tipografia« Iosif Marschall.

Noutăți în lucru de mână,

cum și material aparținător acestuia, în execuție foarte frumoasă și bună se află la

M. & E. Göllner.

Tapiserie și imprimate de monograme,
strada Cisnădiei nr. 2.

(„Împăratul Romanilor“). 154 3-3

Ucenic de lăcătarie.

Să primește un băiat, în atelierul de lăcătarie a dlui **Dumitru Moga**, lăcătar în Seliște. Băiatul să fie din părinți români și trecut de 14 ani. 149 3-3

P. T.

Inceputul tuturor novităților pentru

Sesoznul iminent

îmi permit prin aceasta a Vi-l face cunoscut, cu rugarea de a mă onora în cu-ernd cu prețurile D-v comande 127 3-3

Cea mai zeloasă nisuință a mea va fi a mulțunî pe mușterii mei în toate privințele și îmi permit numai a recomanda, declararea cât mai curernd a trebuințelor d-v, ca pentru pregătirea garderobei să se poată dedica o îngrijire deosebită.

Cu deosebită stimă

Franz Zein

Strada Cisnădiei Nr. 16.

Pe 8 zile de probă.

Kataloge

gratis u. franco

M. J. Holzer, Krakau

Numai pentru fl. 2.75 trimit cu rambursă sau după espedarea prețului.

Un orologiu de buzunar de nikel, remon-toir de toată încrederea, marca „System-Roskopf Patent“, cu o ma-

șinărie de 36 ore și arerător de secunde, merge esact pe minută cu garanție de 3 ani. (Un elegant lanț de orologiu de goldin și articoli de reclam să alătură gratis).

În cas de-a nu conveni banii să returnează, astfel risicul e eschis.

M. J. Holzer

deposît en gros de fabrică de oroloage și aurării Craoovia (Austria) Dietelsg. 66.

Furnisorul oficialilor c. r. de stat. Preț-courante ilustrate de oroloage și aurării gratis și franco. 152 3-3

Agenti se caută.

Asemenea anunțuri sînt imitații.

Negustorie de măsura pentru
Croitorie fină la domni.

Deposit

de confecțiune vieneză

fină de dame, cum și

pregătirea după măsură.

I. Schneider 160 3-3

Sibiu, strada Cisnădiei, 5.

Desemne și proiecte de cheltueli gratis.

Inștiințare!

Prin aceasta fac cunoscut onor. public, că pe piața de aici sub
Nr. 28 din str. Turnului — Nr. 8 pe Valea-mare
am înființat un

Atelier de lăcătarie de artă și de clădire,

în care se vor esecuta prompt și solid ori-ce fel de lucrări din
bransa aceasta precum și **instalațiuni de apaducte și te-**
legrafe de odăi.

Mulțumind stimaților mei mușterii pentru încrederea manifestată
până acum ca fost pârtaș al firmei Theil & Drodloff, mă rog și
de aici înainte a mă oferi binevoitorului sprijin în noua mea
încredere.

Cu distinsă stimă

Victor Drodloff, măestru lăcătar.

166 1-2

Lucrări de gratil în tot felul de stiluri.

Deschidere de prăvălie.

Avem onoare a face cunoscut P. T. public, că în piața de
aici noi cu 14 Septemvrie a. c. vom deschide o prăvălie

de confecțiuni pentru dame

și domni de rangul prim;

noi îngrijim aprovisionarea prăvăliei noastre personal în Viena și
Berlin și aducem lucrurile cele mai frumoase și mai noue ne vom da
silință a face astfel de prețuri, ca să putem susținea ori-ce concurență.

Pentru numeroase vizite să roagă

Cu stimă

LUDVIG FERENCZ & COMP.

98 7-10

Strada Cisnădiei nr. 2.

Hotel „Împăratul Romanilor“ local în colț, mai nainte Krassowsky.

În atențiunea P. T. public din Sibiu și jur!

Subscrisul îmi iau libertatea a face atent P. T. public asupra înființater mele
negustorii de oroloage (ciasornicărie),

aflătoare aici

Strada Urezului nr. 7.

Aici se află toate soiurile de oroloage de buzunar pentru domni și dame
în aur și argint, oroloage de pârte, cu pendule, deșteptătoare, cu garanță de un an.

Tot asemenea iau tot felul de reparaturi aparținătoare acestei branse, cu
prețuri solide. Aștepând bunăvoința p. t. public semnez

133 3-4

Cu deosebită stimă

George Burzian, orologer.

Liferantul curții ces. și reg. Expoziția Paris: Medalia de aur.

FERNOLENDT

Vacs de ghete și papuci,

cel mai bun din lume, se sventă curernd, are lustru foarte frumos și nu strică pelea
de loc. — Înființat la anul 1832. — Depositul fabricii Viena I. Schulerstrasse nr. 21.

102 6-26

Se capetă în toate locurile.

K. C. POPOFF
a legjobb **TEA** a vilagon.
147 2-10

Eftin de minune și real

Garanță:
pe 8 zile de probă.

Colecție vrednică de laudat
12 obiecte exact conform ilustrației
numai cu fl. 2.95.

1 orologiu de buzunar de nickel rem. cu umblet regulat și cu garanță pe 3 ani, 1 lanț pancerat din goldin veritabil sau nickel, 1 adans (joujou), 3 inele pentru degete cu pietri colorate, 2 ace de cravată, 2 inele pentru urechi, 1 broș, toate obiectele în esecția cea mai frumoasă din aur double american și o cutie pentru orologiu.

Mai departe oferim:

Nr. 3024 1 orologiu goldin de serviciu fl. 2.90.

Nr. 3074, 1 orologiu deșteptător cu umblet bun fl. 1.30.

Nr. 3006, 1 lanț pancerat din argint veritabil fl. 1.20

1 broș din argint veritabil aurit sau oxidat, un joujou sau ac de cravată cu ehipul papei în photo-email fl. 1.74.

Espediția după primirea banilor sau cu rambursă. E permisă schimbarea sau banii se retrimite.

Kappellner & Holzer

Furnisor al oficialilor de stat c. și r.
Cracovia, strada Dietel 68/X. (Austria).

Preț-curanturi ilustrate gratis și franco, 158 2-5

Agenți se caută.

Mare atelier de fotografie
Emil Fischer,
Sibiu strada Cisnădiei (Heltauergasse nr. 6),
(în fața hotelului »Impăratul Romanilor«.)
Specialitate: Tablouri de copii, instantanee, de sport, precum și portrete singulare.
111 4-26
Reproducțiuni
de platina până la mărimea naturală.
Fotografiază și afară de atelier.
Despărțiment special pentru pictură de portrete.

Anton Ort
Croitor pentru uniforme militare și c'v'le,
Sibiu, strada Morii nr. 7
se recomandă On. P. pentru confecționarea a tot felul de articoli aparținători meseriei mele pe lângă prețuri foarte solide.
Curățirea de vestminte și reparații se esecută cu cea mai mare îngrijire.
Pentru numeroase comande se roagă
143 3-3
A. Ort.

Prima
Fabrică ardel.
de casse
c. și reg. privilegiată
R. Öszy
SIBIU, Piața Hermann 1, și str. Cisnădiei 6.
își recomandă:
Cassele sale pancerate de fer sau oțel pentru păstrarea de bani, cărți și documente, sigure contra focului și spargerii și făcute din o singură bucată de fer sau oțel; cassele sunt provăzute cu legături nevisibile și de aceea ofer cea mai mare siguranță contra spargerii.
Sunt foarte recomandabile pentru oficioile comunale, bisericesti cum și de matricule, cu prețurile cele mai eftine socotite să vënd după tocmeală, cum și cu achitarea în rate a prețului.
Liste de prețuri la cerere se trimit gratis și franco. 164 1-10

Inștiințare.
Subscrisul îmi iau voia cu deosebită stimă a face cunoscut P. T. public că începând cu 15 Nov. c. în
Localul restaurațiunii mele
Sibiu, Piața mare nr. 9.
voiu vinde vestita bere
„Bürgerbrau“,
din berăria germană cetățenească din Budweis, fondată în anul 1790. (Furnisor de curte al Maj. Sale regelui de Würtemberg).
De servire și mâncări gustoase, pe lângă un serviciu solid, se poartă grije deosebită.
Rugându-mă de o cercetare numeroasă, semnez
Cu deosebită stimă
Martin Hartmann.
159 2-3

In atențiunea binevoitoare a cumpărătorilor de clavire.
Să recomandă prin sine însuși
Fabricatele Reinhold
și nime să nu întrelase a lua și aceea în considerare la cumpărarea iminentă că acele fac o concurență reală, astfel nu de desconsiderat și firmele din țeară și din străinătate de cel mai bun renume vechiu, fiindcă după cum e stut un Piano Reinhold, e foarte calificat. Cât de puțină lipsă de reclame umflate au Fabricatele Reinhold, stimații interesați să binevoiască a se convinge în
Salonul de clavire a lui F. A. Kauffmann
Sibiu, strada Urezului nr. 11,
care firmă are esclusiva reprezentanță pentru Transilvania.
Cu considerare la declarațiile lui F. Robert Reinhold care deja au apărut de repetite ori, onor. public se ia la cunoștință, că acele instrumente Reinhold, cari nu se iau prin un mijlocitor, nu pot fi recunoscute nici din partea fabricii ca nouă și de valoare deplină. Planele Reinhold se fabrică în interesul durabilității tonului totdeauna fără capsulă de ton.
F. Robert Reinhold e membru al comitetului școlar al societății fabricanților de clavire vienezi și proprietarul mai multor premii distinse de esposiții
Salonul de clavire a lui F. A. Kauffmann ofere întotdeauna ocasiunea și pentru cumpărare de clavire renovate, folosite, cum și de armonii de școală și orgă și se fac solid și ieftin reparații de tot soiul cu cunoștințe speciale și pentru mușterii privați.
118 4-

Nr. 3337—1903.

161 2—2

Publicare de licitație.

In 2 Decembrie st. n înainte de amezzi la 10 ore, se vor vinde prin licitație publică în cancelaria comunei Săcădate 960 de metri cubici de ciuntituri și lemne de foc, (stejar și fag) de pe o suprafață de 59 de jugere catastrale din partea pădurii numită »Părau noului« aparținător comunei Săcădate (în comitatul Sibiului).

Prețul de strigare este 3032 cor. 90 bani. Vadiul 303 cor.

Ofertele în scris, timbrate după recerință și provăzute cu vadiul de mai sus și sigilate sînt a se înainta pînă înainte de începerea licitației la subscrisul. Oferte înaintate mai tîrziu nu se primesc.

Condițiunile mai de aproape se pot afla aici precum și în cancelaria comunală din Săcădate în timpul oarelor de oficiu

Nocrich, 9 Noembrie 1903.

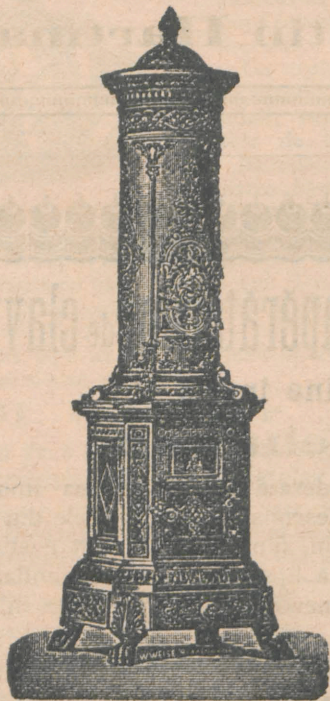
Haner,
primpretor.

Locuință frumoasă

spre stradă în fața soarelui,

4 odăi curate, sînt de închiriat toate la olaltă sau împărțite, cu culină, pivnița și conduct de apă și se pot ocupa numai decît, Bindergasse nr. 3.

163 1—1

Foi de țesut pentru femei.

Sobe noue.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Liferare din deposit Sibiu sau dela fabrică franco, la ori care stațiune.

La cerere se trimite preț-curantului.

Deposit bogat în tase, în sirme și în place de sobă, în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin.

Cărbuni de peatră și Coaks.

50 de chilograme se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickell
Sibiu.

162 2—

P. T.

Prin aceasta am onoare a face cunoscut p. t. public și miliție, că am deschis în loc, Piața mare nr. 18.

O întreprindere de espediție

sub firma înprotocolată la tribunalul comercial

Sándor Steiner.

O experiență multilaterală și personal destoinic și expert în specialitate, cum și care pentru mobile și mărfuri (fracht), sigure la transport mă pun în poziție a corespunde tuturor cerințelor din bransa de espediție. 155 3—3

Preiau transport de mărfuri dela și la gară, mutări cu care proprii de mobile, atât loco cât și în afară, espediție de mărfuri etc.

Cerend a avea onoare de stim. încredere, pe care mă voiu nisui a o păstra prin garantarea de avantajii posibile în prețuri, cum și prin un serviciu punctual și real, rog de-a sprijini tînera mea întreprindere, pe care o voiu desvolta capabilă de concurență, rog a mă onora cu stim. d-voastre comande și semnez

Cu toată stima

Telefon nr. 100.

Sándor Steiner.

Schimbare de local.

Avem onoare prin aceasta a face cunoscut onor. p. t. public, că cu 15 Nov. c. am mutat localul

Intreprinderii noastre de pompe funebre

din strada Pempflinger Nr. 10 în casa noastră proprie

Strada Faurilor Nr. 11.

Localul din Piața-mică Nr. 4, rămâne și mai departe acolo.

Recomandându-ne și pe viitor onor. public, semnăm

cu toată stima

Kalman Paly & fiu Anton.
Sibiu.

165 1—3

Piața-mică: Telefon Nr. 106. — Strada Faurilor: Telefon Nr. 107.

Deschidere de hotel.

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că Duminecă, în 15 Noembrie st. n. a. e. deschid în Seliște, Piața mare, un hotel sub numirea de

Hotel Central

cu odăi elegante, cu restaurant în care se pot căpeta cele mai bune mâncări și cele mai gustoase beuturi. Prețurile cât se poate de moderate.

Rugând onor. public pentru binevoitorul sprigin, semnez

Cu toată stima

Ilie Popa, proprietar de hotel.

160 2—3

Lemne de foc de fag.

Subscrisul ofer lemne de foc de fag prima calitate, neplutite:

	1 metru stânjen	1/2 metru stânjen	1/4 metru stânjen
In magazin	C. 21.—	C. 10.50	C. 5.44
Dus acasă	C. 22.—	C. 11.10	C. 6.16
Tăiate și crepate și duse acasă	C. 25.80	C. 12.90	C. 6.94

Comande se primesc la:

G. Scheyhing, strada Cisnădiei nr. 20
J. Joh. Keil, Piața-mare nr. 11
Fritz Hemper, strada Pintenului nr. 12

Carl Albrecht, strada Ocnei nr. 15
In magazin, Piața Gărei (Bahnhofplatz) 2.

Cu distinsă stimă

G. Scheyhing.

135 5—10